

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

**REGIONINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRŲ PASTABŲ DĖL ĮSTATYMŲ
PAKEITIMO PROJEKTŲ DERINIMO
2024 M. BALANDŽIO 19 D. POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

2024 m. balandžio d. Nr.
Vilnius

Posėdyje dalyvavo:

Žilvinas Šilgalis – Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacijos prezidentas ir Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centro direktorius;
Aurimas Uldukis – Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro direktorius;
Kristina Kazlauskaitė-Zumarienė – Kauno regiono atliekų tvarkymo centro veiklos administravimo vadovė;
Ramūnė Šličienė – Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centro direktoriaus pavaduotoja;
Robertas Beržinskas – Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centro direktoriaus pavaduotojas plėtrai;
Gintautas Ulys – Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centro direktorius;
Rimantė Gailienė – Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro direktoriaus pavaduotoja;
Vidimantas Domarkas – Telšių regiono atliekų tvarkymo centro direktorius;
Tomas Vaitkevičius – Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centro direktorius;
Aida Sokolovienė – Utenos regiono atliekų tvarkymo centro ekologė;
Vilma Slavinskienė – Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupės vadovė;
Jovita Surdokienė – Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupės vyr. patarėja;
Greta Česnaitytė – Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupės vyr. patarėja;
Mindaugas Kauzonas – Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupės vyr. patarėjas;
Jelena Podymova – Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupės patarėja;
Neringa Paškauskaitė – Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupės patarėja;
Eglė Ginčienė – Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupės vyr. specialistė;
Aistė Rakauskienė – Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupės patarėja;
Kristina Sabaliauskienė – Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupės patarėja.

Darbotvarkė: Regioninių atliekų tvarkymo centrų pastabų dėl įstatymų pakeitimo projektų derinimas.

SVARSTYTA: Įstatymų pakeitimo projektų paketo (Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektu) nuostatomis Regioninių atliekų tvarkymo centrų pateiktų pastabų derinimas.

NUTARTA: Suderinti įstatymų pakeitimo projektų paketo rengėjų atsižvelgimą į atitinkamas regioninių atliekų tvarkymo centrų pastabas.

PRIDEDAMA: Pastabų derinimo suvestinė, 44 lapai.

Posėdžio pirmininkė

Vilma Slavinskienė

Posėdžio sekretorė

Jelena Podymova

PASTABŲ DERINIMO SUVESTINĖ

Institucija, rašto data ir Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai ir motyvai	Suderinta / nesuderinta
Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacija, <u>TAIS</u> , 2024-03-07, Nr. IS-94	<p>1. Kauno RATC dėl ATĮ projekto 2 straipsnio 2 dalies, keičiančios ATĮ 2 straipsnio 12 dalį</p> <p>Teisės akto projekte apibrėžiant atliekų perdirbimo sąvoką pasisakoma, kad atliekų perdirbimas neapima perdirbimo į medžiagas, kurios turi būti naudojamos atliekant užpildymą atliekomis. Šio pakeitimo įsigaliojimo atskiras terminas nenumatytas, tai reiškia, kad reglamentavimo pakeitimas įsigalioja nuo įstatymo pakeitimo priėmimo. Atkreipiamo dėmesį, kad 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/851 reglamentavimas įpareigoja valstybes nares biologines komunalines atliekas, patekusias į aerobinio ar anaerobinio apdorojimo operaciją, laikyti perdirbtomis atliekomis tik tada, kai jos surinktos atskirai arba atskiriamos jų susidarymo vietoje nuo 2027 m. sausio 1 d. Teisės akto projekto rengėjo skuba pakeisti esamą reglamentavimą turės neigiamos įtakos ES nustatytų perdirbimo užduočių įgyvendinimui bei ženkliai atliekų tvarkymo kaštų išaugimui dėl atsirasiančių mokesčių už perdirbtomis nebelaikomų atliekų šalinimą sąvartynuose. Šis neadekvatus tvarkymo sąnaudų išaugimas per ypatingai trumpą laikotarpį bus tiesiogiai susijęs su atliekų tvarkymo kainos augimu, teksiančiu savivaldybėms, o galiausiai nugulsiančiu ant atliekų turėtojų pečių.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad atskiras maisto ir virtuvės atliekų surinkimas visoje Lietuvos teritorijoje pradėtas tik nuo 2024 m., atliekų turėtojai nespėjo ir nespės taip greitai suformuoti tinkamų ir pakankamų maisto ir virtuvės atliekų rūšiavimo įgūdžių, kad pilna apimtimi pakeistų mišrių komunalinių atliekų sraute apdorojamas biologines atliekas. Esama atliekų tvarkymo (perdirbimo) situacija ir planuojamas teisinio reguliavimo pokytis nekoreliuoja siekiant įsipareigotos perdirbimo užduoties įgyvendinimo. Pažymėtina, kad Pagal EK atlikto vertinimo parengtą ankstyvojo perspėjimo ataskaitą (<i>Early warning report</i>) Lietuvai kyla rizika nepasiekti 2025 m. komunalinių atliekų paruošimo pakartotinai naudoti ir perdirbimo tikslą ir 2025 m. visų pakuočių atliekų perdirbimo tikslą.</p> <p>Mišrių komunalinių atliekų sraute 2021 m. buvo priimta 330,5 tūkst. t biologiškai skaidžių atliekų, iš kurių 207,5 tūkst. t. buvo perdirbta ir panaudota sąvartynų perdengimams.</p> <p>Pagal Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo plano 19 priede pateiktas komunalinių atliekų kiekių prognozes, 2025 m.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Užpildymo atliekomis veikla neapima sąvartynų perdengimo iš biologinių atliekų po mechaninio-biologinio apdorojimo įrenginių. Nuo 2027 m. sausio 1 d. aplinkos ministro 2020 m. liepos 14 d. įsakymas Nr. D1-421 „Dėl duomenų apie atliekų prevenciją, susidarymą ir tvarkymą skaičiavimo ir kokybės patikros ataskaitų teikimo Europos Komisijai tvarkos aprašo patvirtinimo“ užtikrina, kad biologiškai skaidžios komunalinės atliekos gali būti įtraukiamos į perdirbtų atliekų masę, jei jos surinktos atskirai ar atskiriamos ir (ar) apdorojamos atliekų susidarymo vietoje.</p>	Suderinta

<p>prognozuojama, kad biologiškai skaidžios maisto (virtuvės) atliekos 2025 m. sudarys tik 102,696 tūkst. t., o tai yra net per pusę mažiau nei 2021 m. mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose perdirbtas biologiškai skaidžių atliekų kiekis.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad 2024 m. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) nustatys atliekų tvarkymo mokesčio dydį trims metams. Šio mokesčio apskaičiavimo procesas sudėtingas ir reikalaujantis tiek laiko, tiek duomenų resursų. Šiuo metu daugelio regionų regioninės kainos projektų derinimas artėja prie pabaigos. Naujai įsigaliojės reglamentavimas dėl biologiškai skaidžių atliekų perdirbimo turės neigiamos įtakos kuriamos reformos savalaikiam įgyvendinimui, didins administracinę naštą, nes regioniniai atliekų tvarkymo centrai turės iš naujo teikti duomenis VERT, kad šioji iš naujo skaičiuotų jau paskaičiuotą atliekų tvarkymo mokesčio dydį.</p> <p>Esamo reglamentavimo pakeitimo skuba ignoruojant ES institucijų realiai ir pagrįstai skirtą pereinamąjį laikotarpį turės neigiamos įtakos nustatytų perdirbimo užduočių įgyvendinimui bei galimoms sankcijoms Lietuvos valstybei. Projekto rengėjai neįvertino arba netinkamai įvertino reglamentavimo pakeitimo įtaką valstybės finansams, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalies nuostatos.</p> <p>Pasiūlymas: Atliekų perdirbimu laikyti biologiškai skaidžių atliekų apdorojimo mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose iki 2027 m. sausio 1 d., kaip tai numatyta 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2018/851.</p>		
<p>2. Kauno RATC ir Šiaulių RATC dėl ATĮ projekto 2 straipsnio 9 dalies, papildančios ATĮ 2 straipsnį 38¹ dalimi, 2 straipsnio 20 dalies, keičiančios ATĮ 2 straipsnio 58⁵ dalį</p> <p>Teisės akto projektas papildomas nauja sąvoka <i>Kitos buityje susidarančios atliekos – savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje tvarkomos fizinį asmenų kasdienėje veikloje (išskyrus jų vykdomą ūkinę komercinę veiklą, verslą ir profesinę veiklą) susidarančios atliekos, išskyrus komunalines atliekas ir atliekas, už kurių tvarkymą atsakingi gamintojai ir (ar) importuotojai pagal gamintojo atsakomybės principą.</i></p> <p>Apibrėžiant reguliuojamos veiklos sąvoką, nurodoma, kad <i>Reguliuojamoji veikla – regioninių atliekų tvarkymo centrų vykdomas komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymas (išskyrus atliekų surinkimą ir vežimą, tačiau įskaitant atliekų tvarkymą savivaldybės pavedimu regioninių atliekų tvarkymo centrų valdomose</i></p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Dėl šiuo metu egzistuojančios sutarčių nesudarymo tarp apmokestinamųjų padangų gamintojų ir (ar) importuotojų ir jų organizacijų ir kai kurių regionų atliekų tvarkymo centrų dėl DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų dalinio finansavimo Aplinkos ministerija organizavo trišalius susitikimus, kurių metu kitokio sprendimo, kaip tik DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų dalinio finansavimo padangų gamintojų ir importuotojų lėšomis atsisakymas, nebuvo pasiūlyta.</p> <p>Siūlomas DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų nemokamu priėmimu, finansavimas iš vietos rinkliavos dėl šių priežasčių:</p> <p>1. DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių</p>	<p>Nesuderinta</p>

didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir (ar) kompostavimo aikštelėse), kurio įkainius ar kainas reguliuoja valstybė, taip pat bendro atliekų deginimo įrenginių, atliekų deginimo įrenginių valdytojų vykdomas komunalinių atliekų tvarkymas, kurio įkainius ar kainas reguliuoja valstybė. Reguluojamajai veiklai nepriskiriama veikla, kurios sąnaudas Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka prideda savivaldybių tarybos, nustatydamos vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ar kitos įmokos už komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose dydžius.

Aptariamomis teisės akto projekto nuostatomis kuriamas reglamentavimas, pagal kurį reguliuojamai veiklai priskiriamas RATC vykdomas komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymas didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėje (DGASA).

Kadangi kitoms buityje susidarančioms atliekoms nepriskiriamos atliekos, kurioms taikomas gamintojo atsakomybės principas, galimai atsirastis teisinio reguliavimo spraga ir teisinis neapibrėžtumas, kadangi DGASA infrastruktūros išlaikymas, įskaitant ir atliekų, kurioms taikomas gamintojo atsakomybės, turėtų būti finansuojamas iš reguliuojamos veiklos gaunamų pajamų, tačiau pagal kitų buityje susidarančių atliekų sąvoką, šios atliekos neapima atliekų, kurioms taikomas gamintojo atsakomybės principas.

Kitose siūlomose teisės akto pakeitimuose aiškiai pasisakoma, kad gamintojai ir importuotojai atleidžiami nuo dalinio DGASA išlaikymo finansavimo (teisės akto projekto 11 straipsnio nuostatos, keičiančios ATĮ 30 straipsnio 16 dalį, 21 straipsnio nuostatos, keičiančios 34² straipsnio 3 dalį, 22 straipsnio nuostatos, keičiančios 34³ straipsnio 1 dalį, 38 straipsnio nuostatos, keičiančios 34¹⁹ straipsnio 3 dalį, 39 straipsnio nuostatos, keičiančios 34²⁰ straipsnio 4 dalį). Tokiu atveju lieka **neaišku, iš kokių lėšų galės būti vykdomas apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo infrastruktūros išlaikymas DGASA.**

Nors sistemškai analizuojant visus lydimuosius teisės akto projekto pakeitimo dokumentus, panašu, kad projekto rengėjai neplanavo apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo infrastruktūros išlaikymo eliminuoti ir palikti teisinėje neapibrėžtyje:

2024-02-20 lydraščio II dalies 3 punktą: **atsakyti DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su nemokamu iš gyventojų motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų surinkimu ir laikymu, finansavimo padangų gamintojų ir (ar) importuotojų**

su motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų nemokamu priėmimu DGAS aikštelėse, finansavimas padangų gamintojų ir (ar) importuotojų lėšomis, yra nesutarimų objektas tarp kai kurių regioninių atliekų tvarkymo centrų ir padangų gamintojų ir importuotojų bei jų organizacijų, dėl kurio nėra vykdomas minėtų padangų atliekų išvežimas iš DGAS aikštelių, ko pasekoje, susidaro rizika padangų atliekų nepriėmimui iš gyventojų;

2. padangų atliekas galima nemokamai atiduoti autoservisams ir padangų platintojams, nes jiems ATĮ 34¹⁸ straipsnio 4 dalies 1 punktas ir 34¹⁸ straipsnio 8 dalies 1 punktas nustato prievolę nemokamai priimti padangų atliekas;

3. gyventojai būtų skatinami rinktis legaliai veikiančius autoservisus ir padangų platintojus, kurie turi prievolę nemokamai priimti padangų atliekas;

4. gyventojai neturėtų būti skatinami motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų atsikratymu DGAS aikštelėse, t. y. DGAS aikštelės neturi būti pagrindiniu šių padangų atliekų surinkimo šaltiniu, o turi tarnauti kitų buityje susidarančių gaminių, kuriems netaikomas gamintojo ir importuotojo atsakomybės principas, atliekų surinkimui;

5. bus aiškus DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų finansavimo modelis;

6. siūlomas nemokamai priimamų motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų surinkimo ir laikymo išlaidų finansavimo atsisakymas gamintojų ir importuotojų lėšomis nežymiai paveiks rinkliavos padidėjimą, t. y. priklausomai nuo regiono rinkliava gali padidėti nuo 0,05 iki 0,13 proc. (detalus skaičiavimas pateiktas Aiškinamajame rašte);

7. atliekų tvarkymo srityje turi būti išlaikoma pusiausvyra tarp principų **„teršėjas moka“** (principas „teršėjas moka“ reiškia, kad **atliekų tvarkymo išlaidas, įskaitant išlaidas, patirtas reikiamai atliekų tvarkymo infrastruktūrai įrengti ir jai eksploatuoti, turi apmokėti pirminis atliekų darytojas arba dabartinis ar ankstesnis atliekų turėtojas ir (ar) produktų, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas ir (ar) importuotojas**) ir **„gamintojo atsakomybė“** (principas „gamintojo atsakomybė“ reiškia, kad **gamintojai ir importuotojai**

lėšomis, nustatant, kad minėtos išlaidos bus finansuojamos iš rinkliavos ar įmokos, o šių padangų atliekų sutvarkymą toliau organizuos ir finansuos padangų gamintojų ir (ar) importuotojų organizacijos.

Įstatymų paketo derinimo pažymos 4 punkto argumentai ir motyvai:

Siūlomas **DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su elektros ir elektroninės įrangos** (toliau – EEĮ) atliekų nemokamu priėmimu, finansavimas **iš vietos rinkliavos dėl šių priežasčių**.

Pažymėtina, kad suformuluotos teisės akto projekto nuostatos šį teisinį neapibrėžtumą palieka. Gamintojų ir importuotojų pareigos dalinai finansuoti DGASA infrastruktūros išlaikymą atsisakymas turės visiškai priešingą poveikį, nei teisės akto projekto rengėjas tikisi, t. y., kad **pareigos dalinai prisidėti prie išlaikymo atsisakymas motyvuos gamintojus ir importuotojus kurti savo infrastruktūrą**. Pavyzdžiui, 2024 m. vasario 19 d. įstatymų paketo derinimo pažymos 4 punkto argumentuose ir motyvuose nurodoma, kad skatinimas EEĮ atliekomis atsikratyti DGAS aikštelėse, t. y. EEĮ atliekų surinkimo DGAS aikštelėse išlaidas finansuojant EEĮ gamintojų ir importuotojų lėšomis, nemotyvuoja EEĮ gamintojų ir importuotojų organizacijų ieškoti efektyvesnių EEĮ atliekų surinkimo būdų, patogesnių gyventojams, ko pasekoje, dalis EEĮ atliekų patenka į mišrias komunalines atliekas. Manytina, kad gamintojams ir importuotojams kuriamas ypatingai patogus teisinis reguliavimas, pagal kurį suteikiama legali galimybė naudotis kitų juridinių asmenų nuosavybe nepaisant prie jos išlaikymo. **Šis teisinis reguliavimas visiškai neskaitins gamintojų ir importuotojų investuoti į nuosavos atliekų surinkimo ir laikymo infrastruktūros kūrimą bei išlaikymą**, juk kam investuoti, kai gali nemokamai naudotis kito? Pažymėtina, kad išlaikymo našta nepagrįstai tenka vien tik gyventojams, kurie pirkdami gaminius jau susimoka už šių gaminių atliekų sutvarkymą, o po to dar jiems vieniems tenka ir DGASA išlaikymo kaštai.

Pasiūlymas:

Teisės akto nuostatose **aiškiai reglamentuoti, iš kokių lėšų išlaikomas DGASA infrastruktūra, susijusi su gaminių, kuriems taikomas gamintojo atsakomybės principas, atliekų surinkimu ir laikymu. Palikti pareigą dalinai finansuoti DGASA infrastruktūros išlaikymą gamintojams ir importuotojams, aiškiai įstatyme apibrėžiant, kad DGASA dalinis finansavimas būtų ta dalimi, kuri padengtų konkrečios atliekų grupės patiriamas sąnaudas**

atsakingi už jų vidaus rinkai tiekiamų gaminių ir pakuočių, rinkai pateikiamų drėgnųjų servetėlių, oro balionėlių, tabako gaminių su filtrais, filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, ir žvejybos įrankių, kurių sudėtyje yra plastiko, poveikį aplinkai per visą jų gyvavimo ciklą nuo gamybos iki saugaus atliekų sutvarkymo), t. y. turi būti išlaikomas atsakomybės pasidalijimas atliekų tvarkyme tarp gaminių atliekų turėtojų ir gaminių gamintojų (pvz., jei gyventojas nesinaudoja gamintojo sukurta nemokama gaminių atliekų surinkimo sistema, tai jis tokiu atveju turi susimokėti už gaminių atliekų atidavimą ne gamintojo sukurtoje atliekų surinkimo infrastruktūroje). Šių principų tarpusavio derinimas yra viena iš priemonių, skatinančių gyventojus įsigyti paslaugas ir gaminius iš legalių įmonių, turinčių prievolę nemokamai priimti gaminių atliekas, ir užtikrinančių, kad gaminių atliekomis nebūtų atsikratoma aplinkoje. Be to, 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų 8a straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nustatyta, kad valstybė narė gali nuspręsti kokia apimti turi būti įgyvendintas gamintojo atsakomybės principas, jei gamintojai padengia bent 80 % būtinų atliekų tvarkymo išlaidų siekiant Europos Sąjungos nustatytų atliekų tvarkymo tikslų ir uždavinių arba bent 50 % būtinų atliekų tvarkymo išlaidų siekiant tik valstybės narės nustatytų atliekų tvarkymo kiekybinių ir kokybinių tikslų;

8. ATĮ 30 straipsnio 15 dalyje nustatyta, kad gamintojai ir importuotojai ar jų organizacijos **gali diegti papildančias** atliekų surinkimo sistemas, t. y. įtvirtinta gaminių atliekų surinkimo pirmenybė ne komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, o gamintojo sukurtoje atliekų surinkimo sistemoje.

Pažymime, kad DGAS aikštelių infrastruktūra sukurta ES struktūrinių fondų lėšomis.

Siūlomas DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su elektros ir elektroninės įrangos (toliau – EEĮ) atliekų nemokamu priėmimu, finansavimas iš vietos rinkliavos dėl šių priežasčių:

1. šiuo metu pagal sutartis tarp regioninių atliekų tvarkymo centrų ir EEĮ gamintojų ir importuotojų organizacijų EEĮ atliekų surinkimo DGAS aikštelėse

		<p>eksploatacinių išlaidų įkainis yra 0 arba 1 Eur už 1 toną EEĮ atliekų (kai tuo tarpu padangų atveju DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų įkainiai pakankamai dideli (nuo 15 iki 50 Eur už toną padangų atliekų) ir vyksta nesutarimai dėl jų dydžio, t. y. nesilaikoma vieningos DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų skaičiavimo metodikos), nes EEĮ atliekų atžvilgiu RATC parduoda EEĮ atliekas daugiausiai pasiūliusiai EEĮ gamintojų ir importuotojų organizacijai;</p> <p>2. ATĮ pakeitimo įstatymo projektu, nustatius, kad EEĮ organizacijos turės tvarkyti EEĮ atliekas, surinktas DGAS aikštelėse, proporcingai pagal užimamą rinkos dalį, yra rizika, kad, kaip ir padangų atveju, kils ginčai dėl DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų įkainio dydžio pagrįstumo ir nebus pasirašomos sutartys, vyks teisminiai ginčai;</p> <p>3. EEĮ atliekas galima nemokamai atiduoti platintojams, taip pat EEĮ atliekos surenkamos iš gyventojų apvažiavimo būdu (už jas net sumokant gyventojui), todėl gyventojai neturėtų būti skatinami EEĮ atliekų atsikratymu DGAS aikštelėse, t. y. DGAS aikštelės neturi būti pagrindiniu EEĮ atliekų surinkimo šaltiniu, o turi tarnauti kitų buityje susidarantių gaminių, kuriems netaikomas gamintojo ir importuotojo atsakomybės principas, atliekų surinkimui;</p> <p>4. skatinimas EEĮ atliekomis atsikratyti DGAS aikštelėse, t. y. EEĮ atliekų surinkimo DGAS aikštelėse išlaidas finansuojant EEĮ gamintojų ir importuotojų lėšomis, nemotyvuoja EEĮ gamintojų ir importuotojų organizacijų ieškoti efektyvesnių EEĮ atliekų surinkimo būdų, patogesnių gyventojams, ko pasekoje, dalis EEĮ atliekų patenka į mišrias komunalines atliekas;</p> <p>5. bus aiškus DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų finansavimo modelis.</p> <p>6. atliekų tvarkymo srityje turi būti išlaikoma pusiausvyra tarp principų „teršėjas moka“ (principas „teršėjas moka“ reiškia, kad atliekų tvarkymo išlaidas, įskaitant išlaidas, patirtas reikiamai atliekų tvarkymo infrastruktūrai įrengti ir jai eksploatuoti, turi apmokėti pirminis atliekų darytojas arba dabartinis ar ankstesnis atliekų turėtojas ir (ar) produktų, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas ir (ar) importuotojas) ir „gamintojo atsakomybė“ (principas „gamintojo atsakomybė“ reiškia, kad gamintojai ir importuotojai</p>	
--	--	--	--

		<p><i>atsakingi už jų vidaus rinkai tiekiamų gaminių ir pakuočių, rinkai pateikiamų drėgnųjų servetėlių, oro balionėlių, tabako gaminių su filtrais, filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, ir žvejybos įrankių, kurių sudėtyje yra plastiko, poveikį aplinkai per visą jų gyvavimo ciklą nuo gamybos iki saugaus atliekų sutvarkymo</i>), t. y. turi būti išlaikomas atsakomybės pasidalijimas atliekų tvarkyme tarp gaminių atliekų turėtojų ir gaminių gamintojų (pvz., jei gyventojas nesinaudoja gamintojo sukurta nemokama gaminių atliekų surinkimo sistema, tai jis tokiu atveju turi susimokėti už gaminių atliekų atidavimą ne gamintojo sukurtoje atliekų surinkimo infrastruktūroje). Šių principų tarpusavio derinimas yra viena iš priemonių, skatinančių gyventojus įsigyti paslaugas ir gaminius iš legalių įmonių, turinčių prievolę nemokamai priimti gaminių atliekas, ir užtikrinančių, kad gaminių atliekomis nebūtų atsikratoma aplinkoje. Be to, 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų 8a straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nustatyta, kad valstybė narė gali nuspręsti kokia apimti turi būti įgyvendintas gamintojo atsakomybės principas, jei gamintojai padengia bent 80 % būtinų atliekų tvarkymo išlaidų siekiant Europos Sąjungos nustatytų atliekų tvarkymo tikslų ir uždavinių arba bent 50 % būtinų atliekų tvarkymo išlaidų siekiant tik valstybės narės nustatytų atliekų tvarkymo kiekybinių ir kokybinių tikslų;</p> <p>8. ATĮ 30 straipsnio 15 dalyje nustatyta, kad gamintojai ir importuotojai ar jų organizacijos gali diegti papildančias atliekų surinkimo sistemas, t. y. įtvirtinta gaminių atliekų surinkimo pirmenybė ne komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, o gamintojo sukurtoje atliekų surinkimo sistemoje.</p> <p>9. siūlomas nemokamai priimamų EEĮ atliekų surinkimo ir laikymo išlaidų finansavimo atsisakymas gamintojų ir importuotojų lėšomis nežymiai paveiks rinkliavos padidėjimą, t. y. priklausomai nuo regiono rinkliava gali padidėti nuo 0,21 iki 2,05 proc. (detalus skaičiavimas pateiktas Aiškinamajame rašte).</p> <p>Siekiant įtraukti į rinkliavą ar įmoką su apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymu (kiek jo neapima ATĮ ir PPATĮ nuostatos, reglamentuojančios</p>	
--	--	--	--

		<p>gamintojo atsakomybės principo taikymo apimtį) susijusias sąnaudas patikslinta:</p> <p>1. ATĮ 2 str. 40 d. ir dėstoma taip:</p> <p>„40. Komunalinių atliekų tvarkymo paslauga – viešoji paslauga, apimanti komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių nekomunalinių atliekų surinkimą, vežimą, naudojimą, šalinimą, šių veiklų organizavimą, stebėseną, šalinimo vietų vėlesnę priežiūrą ir atliekų, už kurių tvarkymą atsakingi gamintojai ir (ar) importuotojai pagal gamintojo atsakomybės principą, tvarkymą tokia apimtimi, kiek jį organizuoja savivaldybės ar komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriai, o ne gamintojai ir (ar) importuotojai ir (ar) jų organizacijos pagal Atliekų tvarkymo įstatymo aštuntąjį¹ – aštuntąjį⁶ ir aštuntąjį¹¹ skirsnius ir (ar) Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą.“</p> <p>2. ATĮ 2 str. 58⁵ d. ir dėstoma taip:</p> <p>„58⁵. Reguluojamoji veikla – regioninių atliekų tvarkymo centrų vykdomi komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių nekomunalinių atliekų tvarkymas (įskaitant šių atliekų tvarkymą savivaldybės pavedimu regioninių atliekų tvarkymo centrų valdomose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir (ar) kompostavimo aikštelėse, tačiau neįskaitant šių atliekų surinkimo ne didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir vežimo) ir atliekų, kurioms taikomas gamintojo atsakomybės principas, tvarkymas savivaldybės pavedimu regioninių atliekų tvarkymo centrų valdomose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir (ar) kompostavimo aikštelėse tokia apimtimi, kiek jo neįpareigoti organizuoti gamintojai ir (ar) importuotojai ir (ar) jų organizacijos pagal Atliekų tvarkymo įstatymo aštuntąjį¹ – aštuntąjį⁶ ir aštuntąjį¹¹ skirsnius ir (ar) Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą, kurių įkainius ar kainas reguliuoja valstybė, taip pat bendro atliekų deginimo įrenginių, atliekų deginimo įrenginių valdytojų vykdoma vykdomas komunalinių atliekų tvarkymo veikla tvarkymas, kurios kurio įkainius ar kainas reguliuoja valstybė. Reguluojamajai veiklai nepriskiriama veikla, kurios sąnaudas Lietuvos Respublikos atliekų</p>	
--	--	--	--

		tvarkymo įstatymo 30 ² straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka prideda savivaldybių tarybos, nustatydamos vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ar kitos įmokos už komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose dydžius.“	
3. Alytaus RATC dėl ATĮ projekto 2 straipsnio 13 ir 14 dalių, kuriomis pakeičiamos ATĮ 2 straipsnio 42 ir 44 dalys	<p>Įstatymo projekte 38 (1) dalyje įvedama nauja sąvoka „Kitos buityje susidarančios atliekos“, tačiau toliau teisės akte vietomis naudojama tik komunalinių atliekų sąvoka, pvz. 2 straipsnio 42 dalis 44 dalis. Todėl skaitant teisės aktą kyla neaiškumų kada kalbama tik apie komunalines atliekas, kada ir apie kitas buityje susidarančias atlieka.</p> <p>Pasiūlymas: 42 dalį išdėstyti taip: „Komunalinių atliekų tvarkymo regionas – teritorija, apimanti daugiau negu vienos savivaldybės teritoriją, kurioje savivaldybės bendradarbiauja siekdamos užtikrinti efektyvų komunalinių bei kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymo sistemos funkcionavimą, kokybiškų ir prieinamų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą visiems regiono komunalinių atliekų turėtojams“.</p> <p>44 dalį išdėstyti taip: Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius – vienos, kelių ar visų į komunalinių atliekų tvarkymo regioną įeinančių savivaldybių įsteigtas juridinis asmuo, šios ar šių savivaldybių pavedimu atliekantis komunalinių bei kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo ir (ar) administravimo funkcijas ir (ar) valdantis regioninius komunalinių atliekų tvarkymo įrenginius, ir (ar) teikiantis komunalinių bei kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymo paslaugas. Siūlome peržiūrėti ir visame teisės akte naudoti naujai įvestą sąvoką.</p>	<p>Neatsižvelgta. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 13 ir 14 dalyse, kuriomis atitinkamai keičiamos ATĮ 2 straipsnio 42 ir 44 dalys, naudojama sąvoka „komunalinių atliekų tvarkymo sistema“, kurios apibrėžtis nurodyta ATĮ 2 straipsnio 43 dalyje: „43. Komunalinių atliekų tvarkymo sistema – organizacinių, techninių ir teisinių priemonių visuma, susijusi su savivaldybių funkcijų įgyvendinimu atliekų tvarkymo srityje.“</p> <p>ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 14 dalyje, kuria keičiama ATĮ 2 straipsnio 44 dalis, taip pat naudojama sąvoka „komunalinių atliekų tvarkymo paslauga“, kurios apibrėžtis nurodyta ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 11 dalyje: „40. Komunalinių atliekų tvarkymo paslauga – viešoji paslauga, apimanti komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių nekomunalinių atliekų surinkimą, vežimą, naudojimą, šalinimą, šių veiklų organizavimą, stebėseną, šalinimo vietų vėlesnę priežiūrą ir atliekų, už kurių tvarkymą atsakingi gamintojai ir (ar) importuotojai pagal gamintojo atsakomybės principą, tvarkymą tokia apimtimi, kiek jį organizuoja savivaldybės ar komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriai, o ne gamintojai ir (ar) importuotojai ir (ar) jų organizacijos pagal Atliekų tvarkymo įstatymo aštuntąjį¹ – aštuntąjį⁶ ir aštuntąjį¹¹ skirsnius ir (ar) Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą.“</p> <p>Dėl nurodytų priežasčių siūlomi patikslinimai yra pertekliniai.</p>	Suderinta
4. Alytaus RATC dėl ATĮ projekto 2 straipsnio 18 dalies, kuria pakeičiama ATĮ 2 straipsnio 58 ³ dalis	Regioninių komunalinių atliekų tvarkymo įrenginių sąvokoje	<p>Neatsižvelgta. Pagal ATĮ 2 straipsnio 58⁴ dalį regioniniai komunalinių atliekų tvarkymo įrenginiai – tai regione</p>	Suderinta

	<p>nustatoma, kad šiuos įrenginius savivaldybių pavedimu valdo regioninis atliekų tvarkymo centras, komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius arba kitas juridinis asmuo.</p> <p>Pirmiausiai atkreipiame dėmesį, kad įstatymuose nėra numatyta kokiu būdu savivaldybės gali pavesti valdyti atliekų tvarkymo įrenginius. Pavedimo neįmanoma teisiškai įforminti.</p> <p>Esant tokiam reglamentavimui, visi atliekų tvarkymo įrenginiai, kuriuos savivaldybės pavedimu valdo ir kiti juridiniai asmenys tampa regioniniais atliekų tvarkymo įrenginiais.</p>	<p>naudojami įrenginiai, kuriuos gali valdyti RATC arba komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius arba kitas juridinis asmuo. Pagal LR vietos savivaldos įstatymą komunalinių atliekų tvarkymo sistemų diegimas – savarankiškoji savivaldybių funkcija, todėl savivaldybės pačios priima sprendimą, kas valdys minėtose sistemose veikiančius regioninius komunalinių atliekų tvarkymo įrenginius.</p> <p>Pagal ATĮ 30 straipsnio 6¹ dalį „Savivaldybės privalo užtikrinti regioninių komunalinių atliekų tvarkymo įrenginių nepertraukiamą veiklą ir šių įrenginių valdymą. Savivaldybės, vadovaudamosi teisės aktais, <u>gali pavesti</u> regioniniam atliekų tvarkymo centrui užtikrinti regioninių komunalinių atliekų tvarkymo įrenginių nepertraukiamą veiklą ir šių įrenginių valdymą.“ Taigi ATĮ nenumato, kad savivaldybės privalomai pavestų tik RATC valdyti regioninius komunalinių atliekų tvarkymo įrenginius.</p> <p>Pagal ATĮ 2 straipsnio 58² dalį:</p> <p>„58². Regioninis atliekų tvarkymo centras – visų į komunalinių atliekų tvarkymo regioną įeinančių savivaldybių įsteigtas juridinis asmuo, vykdomas regioninių komunalinių atliekų tvarkymo įrenginių valdymą, atliekantis savivaldybių pavestas funkcijas, apimančias komunalinių ir kitų atliekų tvarkymo paslaugos teikimą ar šios paslaugos teikimo organizavimą.“</p> <p>Komunalinių atliekų tvarkymo paslauga priskiriama savivaldybių teikiamoms viešosioms paslaugoms. Viešųjų paslaugų teikimą reglamentuoja LR vietos savivaldos įstatymas, todėl pastaba laikytina nepriklausančia ATĮ teisinio reglamentavimo apimčiai.</p> <p>2023 m. sausio 10 d. susitikimo su RATC metu aptariant pastaboje keliama problematiką buvo nutarta organizuoti platesnę diskusiją su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Viešųjų pirkimų tarnyba, Konkurencijos taryba, atitinkamos srities teisininkais. Susitikimo metu taip pat akcentuota, kad problema turi būti sprendžiama ne per ATĮ.</p>	
5.	<p>Alytaus RATC dėl ATĮ projekto 11 straipsnio 1 dalies, kuria pakeičiama ATĮ 30 straipsnio 3 dalis</p> <p>Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui nustatoma prievolė atlikti komunalinių atliekų tvarkymo sistemos</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Žr. komentarą dėl Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacijos pastabos Nr. 4.</p>	Suderinta

	<p>administravimo funkcijas jeigu jas paveda savivaldybė. To paties straipsnio 2 d. numato, kad komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus pareiga atlikti jam pavestas funkcijas nustatoma steigimo dokumentuose, savivaldybės ir komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus sudarytoje sutartyje ar kitame atitinkamame administraciniame akte. Galiojantys teisės aktai nenumato „savivaldybės pavedimo“ įgyvendinimo mechanizmo. Administratorius iš „pavedimus davusių“ savivaldybių gauna apmokėjimą už atliekamas administravimo funkcijas, todėl turi būti sudaromas vidaus sandoris. Teisės aktuose nenumatytas „pavedimas“, pagal kurį turi būti mokami pinigai: jeigu paslaugos yra atlygintinės, jos turi būti perkamos rinkoje arba sudaromas vidaus sandoris.</p> <p>Pasiūlymas: Legalizuoti savivaldybės pavedimą. Nustatyti koku teisiniu būdu savivaldybė paveda vykdyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo funkcijas ir nustato apmokėjimą už jų vykdymą.</p>		
	<p>6. Klaipėdos RATC dėl ATĮ projekto 11 straipsnio 1 dalies, kuria pakeičiama ATĮ 30 straipsnio 3 dalis</p> <p>Teisės akto projekte nustatoma nauja pareiga regioniniam atliekų tvarkymo centrui viešai skelbti informaciją apie prognozuotas komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sąnaudas, naudotą skaičiuojant rinkliavos ar įmokos dydžius ir iki kiekvienų kalendorinių metų birželio 1 d. apie faktines komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sąnaudas. Ši teisės akto nuostata didina administracinę našą tiek savivaldybėms, tiek regioniniams atliekų tvarkymo centrums, kadangi sukuriamos papildomos pareigos viešais skelbti informaciją, apie prognozuojamas patirti sąnaudas. Ši informacija atliekų turėtojams kels painiavą, yra perteklinė. Skaičiuojant planuojamas patirti sąnaudas remiamasi planais, kurie kinta, taip pat nėra aišku, ar bus gaunamas projektinis finansavimas, todėl informacijos apie prognozuotas komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sąnaudas skelbimas nesukurs rezultato, kurio tikimasi.</p> <p>Pasiūlymas: Palikti tik pareigą skelbti informaciją apie faktines komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sąnaudas. Taip pat siūlome konkrečiai nustatyti kokia vieša informacija apie paslaugos teikimo sąnaudas turi būti skelbiama, tai yra kokia skelbiamų sąnaudų</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pakartotinai paaiškiname, kad siekiant užtikrinti viešąjį interesą ir teisę žinoti, kaip apskaičiuota komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kaina, užtikrinti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kainodaros skaidrumą, būtina viešai skelbti prognozuojamas (t. y. į rinkliavą ar įmoką įtrauktas) ir faktines komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sąnaudas.</p> <p>Skelbiamų prognozuotų ir faktinių sąnaudų struktūra turėtų atitikti regioninės kainos projekte nurodytas regioninių atliekų tvarkymo centrų sąnaudų grupes ir sąnaudas, kurias šio Įstatymo 30² straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka prideda savivaldybių tarybos, nustatydamos rinkliavos ar įmokos dydžius, grupes.</p> <p>ATĮ 30 straipsnio 3 dalies 4 punktas patikslintas ir dėstomas taip:</p> <p>„4) pateikti savivaldybei vietinės rinkliavos už komunalinių ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose (toliau – rinkliava) ar kitos įmokos už komunalinių ir kitų buityje susidarančių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų</p>	<p>Suderinta</p>

	<p>struktūra.</p> <p>Alytaus RATC dėl ATĮ projekto 11 straipsnio 3 dalies, kuria pakeičiamas ATĮ 30 straipsnio 3 dalies 4 punktas</p> <p>Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius privalo atlikti šias komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo funkcijas, jeigu jas paveda savivaldybė:</p> <p>4) pateikti savivaldybei vietinės rinkliavos už komunalinių ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose (toliau – rinkliava) ar kitos įmokos už komunalinių ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose (toliau – įmoka) dydžio apskaičiavimą; savivaldybės tarybai patvirtinus naujus rinkliavos ar įmokos dydžius, savo interneto svetainėje viešai skelbti skaičiuojant rinkliavos ar įmokos dydžius naudotą informaciją apie prognozuotas komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sąnaudas ir iki kiekvienų kalendorinių metų birželio 1 d. apie faktines komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sąnaudas pagal regioninės kainos projekte nurodytas regioninių atliekų tvarkymo centrų sąnaudų grupes ir sąnaudų, kurias šio Įstatymo 30² straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka prideda savivaldybių tarybos, nustatydamos rinkliavos ar įmokos dydžius, grupes“.</p> <p>Pastaba: Neaišku kokia tiksliai informacija turi būti skelbiama apie prognozuotas ir faktines komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sąnaudas savivaldybių interneto svetainėse. VERT patvirtintos regioninės kainos bus paskelbtos viešai, taip pat viešai bus skelbiama informacija apie faktines reguliuojamos veiklos pajamas bei sąnaudas, kai jas patikrins auditas. Tačiau neaišku kokia dar informacija turi būti paskelbta viešai apie prognozuotas komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudas, naudotas skaičiuojant rinkliavą.</p>	<p>tvarkymo sistemose (toliau – įmoka) dydžio apskaičiavimą; savivaldybės tarybai patvirtinus naujus rinkliavos ar įmokos dydžius, savo interneto svetainėje viešai skelbti skaičiuojant rinkliavos ar įmokos dydžius naudotą informaciją apie prognozuotas komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sąnaudas ir iki kiekvienų kalendorinių metų birželio 1 d. apie faktines komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sąnaudas pagal regioninės kainos projekte nurodytas regioninių atliekų tvarkymo centrų sąnaudų grupes ir sąnaudų, kurias šio Įstatymo 30² straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka prideda savivaldybių tarybos, nustatydamos rinkliavos ar įmokos dydžius, grupes ir, jeigu savivaldybės taryba patvirtina, ją rinkti“.</p>	
	<p>7. Alytaus RATC, Klaipėdos RATC dėl ATĮ projekto 11 straipsnio 9 dalies, kuria ATĮ 30 straipsnio 3 dalis papildoma 14 punktu</p> <p>Bešeimininkės atliekos yra tvarkomos savivaldybių biudžeto (aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos) lėšomis ir šių atliekų tvarkymo kaštai negali būti įtraukiami į vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymą bei regioninę kainą. Atsižvelgiant į tai, negali būti pavedama komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui vykdyti funkcijas, kurioms jis neturi finansavimo šaltinio. ATĮ 30 straipsnio 3 dalies 14 punkto siūloma atsisakyti.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pakartotinai paaiškiname, kad 2023 m. kovo pabaigoje Aplinkos ministerija, siekdama nustatyti baigtinį komunalinių atliekų tvarkymo sistemų administratorių funkcijų sąrašą, organizavo savivaldybių apklausą. Jonavos raj. ir Klaipėdos m. savivaldybės nurodė komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui priskirtiną atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja (toliau - bešeimininkės atliekos), tvarkymo organizavimo funkciją. Nenurodžius minėtos</p>	<p>Nesuderinta</p>

	<p>Pagal šią formuluotę gaunasi, kad komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriai bus atsakingi ir už atliekų tvarkymą ne prie konteinerių (parkuose, miškuose ir pan.). Manome, kad dėl to reikšmingai padidės administracinė ir finansinė našta administratoriui. Sistemiskai aiškinant ATĮ 2 straipsnio 44 ir 621 dalis šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, ir paliktų ne konteinerių (parkuose, miškuose ir pan.) tvarkymas nėra komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus funkcija. Įstatymų paketo derinimo pažymoje klaidingai nurodyta, kad Klaipėdos m. savivaldybėje komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui yra priskirta visų Klaipėdos m. savivaldybės teritorijoje esančių bešeimininkių atliekų tvarkymo organizavimo Atsisakyti šio pakeitimo, paliekant šią funkciją savivaldybėms funkcija. Patiksliname, kad komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius vykdo tik bešeimininkių atliekų, paliktų konteinerių aikštelėse ir šalia jų, tai yra 3 metrų atstumu aplink konteinerių aikštelę ar konteinerių stovėjimo vietą, esančiose viešosiose teritorijose ar faktiškai naudojamose teritorijose, administravimo funkciją.</p> <p>Pasiūlymas: Atsisakyti šio pakeitimo, paliekant šią funkciją savivaldybėms</p>	<p>funkcijos ATĮ 30 straipsnio 3 dalyje, savivaldybės būtų priverstos keisti jų taikomą bešeimininkių atliekų tvarkymo organizavimo procesą.</p> <p>Pagal ATĮ 25 straipsnį šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja (toliau – bešeimininkės atliekos), tvarkymo organizavimas – tai savivaldybių funkcija. Todėl savivaldybės gali pačios nuspręsti, kaip jų teritorijoje bus organizuotas bešeimininkių atliekų tvarkymas ir gali pavesti minėtą organizavimą komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui.</p> <p>Tai, kad savivaldybės paves komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka organizuoti šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkymo paslaugų teikimą, nereiškia, kad bešeimininkių atliekų tvarkymo sąnaudos bus įtrauktos į vietinę rinkliavą ar kitą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau – rinkliava ar įmoka), kaip, pvz., pakuočių atliekų tvarkymo sąnaudos netraukiamos į rinkliavą ar įmoką, o apmokamos gamintojų ir importuotojų lėšomis. Vadovaujantis LR savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punktu, bešeimininkių atliekų tvarkymo priemonės turi būti apmokamos Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšomis.</p> <p>Atsižvelgiant į anksčiau teiktą Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabą ATĮ 30 straipsnio 3 dalies 14 punktas buvo patikslintas ir dėstomas taip:</p> <p>„14) Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka organizuoti šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkymo paslaugų teikimą;“.</p>	
	<p>8. Alytaus RATC, Klaipėdos RATC dėl ATĮ projekto 11 straipsnio 9 dalies, kuria ATĮ 30 straipsnio 3 dalis papildoma 16 punktu</p> <p>Šiame punkte nustatoma, kad viena iš komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus funkcijų yra: vykdyti savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose tvarkomų komunalinių ir kitų buityje susidarančių atliekų (įskaitant antrines žaliavas) susidarymo savivaldybės teritorijoje ir tvarkymo apskaitą, teikti savivaldybei metines ataskaitas apie surinktus ir sutvarkytus</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Dėl siūlomos nustatyti prievolės atliekų turėtojams, kurie nesinaudoja savivaldybių organizuojamomis komunalinių atliekų tvarkymo sistemomis pakartotinai paaiškiname, kad nenumatoma sukurti papildomos administracinės naštos minėtiems atliekų turėtojams (juridiniams asmenims, pvz., prekybos centrams). Jau ir dabar atliekų susidarymo apskaitą atskirai GPAIS turi</p>	<p>Suderinta (su sąlyga, kad aplinkos ministro įsakymu bus sprendžiama juridinių asmenų</p>

	<p>komunalinių ir kitų buityje susidarančių atliekų kiekius ir kitą savivaldybės prašomą informaciją. Administratorius gali vykdyti tik į jo eksploatuojamus įrenginius patenkančių atliekų tvarkymo apskaitą. Atkreipiamė dėmesį, kad ne visi atliekų turėtojai naudojami komunalinių atliekų tvarkymo sistema, o įstatyme, atliekų turėtojams, kurie šia sistema nesinaudoja nėra nustatytos pareigos teikti informaciją komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui, todėl Administratorius negali būti atsakingas už susidarančių atliekų apskaitos pildymą. Esant tokiai situacijai, kai dalis atliekų turėtojų, neteikia informacijos apie komunalinių atliekų susidarymą savivaldybėje, savivaldybės netenka dalies informacijos apie rūšiuojamuoju būdu surenkamas komunalines atliekas ir tai gali įtakoti rūšiuojamojo surinkimo užduočių įgyvendinimą.</p> <p>Esant dabartiniam reglamentavimui siūlome šį punktą išdėstyti taip:</p> <p>„vykdyti savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose tvarkomų komunalinių ir kitų buityje susidarančių atliekų (įskaitant antrines žaliavas) tvarkymo apskaitą, teikti savivaldybei metines ataskaitas apie savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose surinktus ir sutvarkytus komunalinių ir kitų buityje susidarančių atliekų kiekius ir kitą savivaldybės prašomą informaciją“. Įstatyme turi būti nustatyta aiški prievolė atliekų turėtojams, kurie nesinaudoja savivaldybių organizuojama komunalinių atliekų tvarkymo sistema, teikti informaciją apie susidarančias komunalines atliekas savivaldybėje administratoriui arba savivaldybei.</p>	<p>vykdyti įmonės, įmonių struktūriniai padaliniai (filialai, atstovybės) ir pagal suteiktus įgaliojimus atskiri įmonių padaliniai (įmonės skyriai, neturintys atskiro kodo Juridinių asmenų registre), atitinkantys bent vieną iš Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėse¹ nurodytų kriterijų. Todėl, jei būtų atsižvelgta į siūlymą, atsirastų dviguba pareiga juridiniams asmenims. Jeigu savivaldybė ar komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius turi sudarę sutartis su juridiniais asmenimis dėl komunalinių atliekų tvarkymo, tuomet savivaldybė gali gauti informaciją apie juridinių asmenų generuojamas atliekas. Jei minėtos sutartys nesudarytos, tai reiškia, kad savivaldybė neorganizavo komunalinių atliekų rūšiuojamojo surinkimo jos įdiegtoje komunalinių atliekų surinkimo sistemoje, todėl negali užskaityti į užduotis atliekų, kurių tvarkymo neorganizavo.</p> <p>Atsižvelgiant į pastaboje išdėstytą siūlymą ATĮ 30 straipsnio 3 dalies 16 punktą patikslintas ir dėstomas taip:</p> <p>„16) kaupti ir teikti savivaldybei šio Įstatymo 28 straipsnio 8 dalyje nurodytą informaciją;“</p>	<p>savivaldybėms neteikiamos informacijos apie komunalinių atliekų tvarkymą klausimas)</p>
	<p>9. Alytaus RATC dėl ATĮ projekto 11 straipsnio 9 dalies, kuria ATĮ 30 straipsnio 3 dalis papildoma 19 punktu</p> <p>Punktas prieštarauja Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymui. Administratorius, kurio teisinė forma yra UAB, neturi teisės vykdyti vienos savivaldybės tarybos, savivaldybės vykdomosios institucijos ar jos įgalioto asmens sprendimus tiesiogiai: bendrovės akcininkai yra ne viena, o kelios savivaldybės, todėl visi akcininkai, kaip bendrovės valdymo organas, turi priimti sprendimą vykdyti tam tikrus sprendimus dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo.</p> <p>Pasiūlymas: šio punkto atsisakyti.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Ne visų komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorių teisinė forma yra UAB (pvz., SI „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“), o, pvz., pagal UAB „Kauno švara“ įstatus visos bendrovės akcijos priklauso tik Kauno m. savivaldybei. Jeigu kitų įstatymų nuostatos trukdo savivaldybei pavesti tam tikrą ATĮ 30 str. 3 d. nustatytą komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus funkciją, savivaldybė, vadovaudamasi ATĮ 30 str. 4 d., pati atliks atitinkamą funkciją.</p>	<p>Suderinta (su sąlyga argumentuotose nurodyti, kad pavedant vykdyti funkcijas už tai turi būti gautas atlygis)</p>
	<p>10. Šiaulių RATC dėl ATĮ projekto 11 straipsnio 14 dalies ir 15 dalies, kuria keičiama ATĮ 30 straipsnio 10 dalis</p> <p>Projekto 11 straipsnio 14 ir 15 dalys keičia 30 straipsnio 10 dalį, bet ją</p>	<p>Paaikškinimas.</p> <p>11 straipsnio 14 ir 15 dalys įsigalioja skirtingais terminais:</p>	<p>Suderinta</p>

¹ Patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-367 „Dėl Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“.

	išdėsto skirtingai.	14 dalies įsigaliojimas numatytas 2024 m. spalio 1 d., o 15 dalies įsigaliojimas numatytas 2025 m. sausio 1 d., atsižvelgiant į atsirandančią prievolę rūšiuoti tekstilės atliekas.	
	<p>11. Klaipėdos RATC dėl ATĮ projekto 11 straipsnio 15 dalies, kuria keičiama ATĮ 30 straipsnio 10 dalis pakeičiant 4 punktą</p> <p>Teisės akto projekte numatoma, kad visiems komunalinių atliekų turėtojams turi būti užtikrinta galimybė atiduoti buityje susidarancias medienos, mineralines atliekas (pavyzdžiui, betono, plytų, keramikos ir kt.), metalų, stiklo, plastiko, gipso ir kitas atliekas, susidariusias gyventojui atliekant darbus statybos ūkio būdu, ir šių atliekų tvarkymas. Ankstesnėje teisės akto redakcijoje buvo terminas „statybinės atliekos“, o mineralinės atliekos (pavyzdžiui, betono, plytų, keramikos ir kt.), metalų, stiklo, plastiko, gipso atliekos buvo formuluojamas kaip patikslinimas, kas sudaro statybines atliekas. Atsisakius termino „statybinės atliekos“ atsiranda naujos atliekų rūšys (mineralinės, gipso), kurių išaiškinimo teisės akte nėra. Taip pat teisės akte pasisakoma, kad šios atliekos turi būti surenkamos tuo atveju, kai gyventojas atlieka statybos darbus ūkio būdu. Nepasisakoma, kokia apimtimi minėtos atliekos gali gyventojui susidaryti ir kokia apimtimi šios atliekos turi būti priimamos didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėje.</p> <p>Pasiūlymas: Tikslinti nuostatą ir numatyti, kad buityje susidarancias statybinės atliekos patenka į kitų buityje susidarancių atliekų sąvoką.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Statybos įstatyme nustatyta, kad statyba ūkio būdu – fizinio asmens pagal Statybos įstatymo reikalavimus pasirinktas statybos organizavimo būdas, kai statybos darbai atliekami ir statinys sukuriamas statytojo (užsakovo) rizika, nesudarius statybos rangos sutarties, naudojant tik statytojo (užsakovo) darbo jėgą. Įvertinus šias nuostatas laikytina, kad statybos ūkio būdu susidarancias atliekos yra buityje susidarancias atliekos ir visiems šių atliekų turėtojams (fiziniams asmenims) turi būti sudaryta galimybė pilna apimtimi, neimant papildomo mokesčio, priduoti atliekas. Pažymėtina, kad statybinių atliekų sąvoka yra apibrėžta Statybos įstatyme, o ATĮ 30 straipsnio 10 dalies 4 punkte neįvedamos naujos atliekų rūšys, tik siekiant aiškumo, siūlomose nuostatose yra pateikiamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/851, 11 straipsnyje išvardintos medžiagų rūšys, kurių rūšiavimo sistemas Valstybės narės turi įvesti, siekdamos sudaryti palankesnes sąlygas pakartotiniam naudojimui ir kokybiškam perdirbimui.</p> <p>Naujos redakcijos ATĮ 2 str. 38¹ d. numatyta sąvoka „kitos buityje susidarancias atliekos“ apima statybines atliekas, susidariusias gyventojui atliekant darbus statybos ūkio būdu:</p> <p>„38¹. Kitos buityje susidarancias atliekos – fizinių asmenų kasdienėje buities veikloje (išskyrus jų vykdomą ūkinę komercinę veiklą, verslą ir profesinę veiklą) susidarancias atliekos, išskyrus komunalines atliekas ir atliekas, už kurių tvarkymą atsakingi gamintojai ir (ar) importuotojai pagal gamintojo atsakomybės principą, tvarkomos savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose.“</p>	Suderinta
	12. Klaipėdos RATC dėl ATĮ projekto 11 straipsnio 15 dalies, kuria keičiama ATĮ 30 straipsnio 10 dalis papildant 11 punktu	<p>Iš dalies atsižvelgta/Paaikškinimas.</p> <p>Atkreipiamas dėmesys, kad 2021 m. birželio 17 d.</p>	Suderinta

<p>Teisės akto projekte numatomas nuo 2025 m. sausio 1 d. aprūpinti visus komunalinių atliekų turėtojus tekstilės atliekų rūšiavimo priemonėmis. Šis įpareigojimas sugretinamas su įpareigojimu komunalinių atliekų turėtojus antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) rūšiavimo priemonėmis ir teisės akto logine seka prilyginamas įpareigojimu aprūpinti mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonėmis ir biologiškai skaidžių atliekų sutvarkymo priemonėmis. ATĮ 30 straipsnio 10 dalies 4, 5 ir 6 punkte numatyta pareiga visiems komunalinių atliekų turėtojams užtikrinti galimybę atiduoti buitįje susidarančias statybines atliekas ir naudotų padangų atliekas, pavojingas atliekas, baldų, elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių ir kitas komunalines atliekas. Ši galimybė komunalinių atliekų turėtojams užtikrinama minėtas atliekas priimant didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse (DGASA). Manytina, kad tekstilės atliekų rūšiavimas taip pat turėtų būti vykdomas atliekų turėtojams sudarant galimybę atiduoti tekstilės atliekas DGASA ar specialiuose bendro naudojimo tekstilės atliekų konteineriuose. Teisės akto projekte išdėstytos nuostatos formuluotė suponuoja, jog atliekų turėtojams turėtų būti išdalinti tekstilės atliekų surinkimo konteineriai. Tai perteklinis įpareigojimas savivaldybėms, pareikalausiantis neproporcingai didelių investicijų į surinkimo infrastruktūrą. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad paliekamas per mažas laikotarpis tinkamai pasirengti atskiram tekstilės atliekų rūšiavimui. Be to, tekstilės atliekų tvarkytojų ir perdirbėjų pajėgumų nėra tiek, kad būti tinkamai sutvarkomos atskirai išrūšiuotos tekstilės atliekos. Skubotas įpareigojimas visus komunalinių atliekų turėtojus aprūpinti tekstilės atliekų rūšiavimo priemonėmis nekoreliuoja su racionaliu lėšų panaudojimu bei atsakingu atskirai surinktų atliekų tvarkymu. Nesant pakankamų pajėgumų tekstilės atliekoms apdoroti, nėra tikslingai skubotai įvesti pareigą savivaldybėms visus komunalinių atliekų turėtojus aprūpinti rūšiavimo priemonėmis.</p> <p>Taip pat reikėtų vertinti, kad individuali valda turės 5 konteinerius (mišrių komunalinių, maisto, žaliųjų, pakuočių, stiklo) atliekų surinkimui.</p>	<p>buvo priimtas Atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymas Nr. XIV-407 (toliau – Įstatymas Nr. XIV-407), kuriuo, be kita ko, buvo keičiama ir ATĮ 30 straipsnio 10 dalis (Įstatymo Nr. XIV-407 14 str. 2 d.), kuri įsigalioja 2025 m. sausio 1 d. ir įpareigoja aprūpinti visus komunalinių atliekų turėtojus tekstilės atliekų rūšiavimo jų susidarymo vietose priemonėmis. Įvertinus ATĮ apibrėžtą sąvoką „atliekų susidarymo vieta“, kad tai įrenginys ar teritorija, kurioje dėl ūkinės ar kitos veiklos susidaro atliekų, manytina, kad teisės akto nuostatos formuluotė sudaro galimybę savivaldybėms organizuoti tekstilės atliekų rūšiavimą atliekų turėtojams sudarant galimybę atiduoti tekstilės atliekas specialiuose bendro naudojimo tekstilės konteineriuose, DGASA, apvažiuojant ar kitomis priemonėmis. Tekstilės atliekų prevencija yra prioritetas, todėl pirmiausia reikalinga tekstilės atliekų surinkimo infrastruktūra bei tekstilės atliekų rūšiavimo pajėgumai, kurie surinktas tekstilės atliekas paruoštų pakartotiniam naudojimui. Visos ES Valstybės narės ruošiasi atskiram tekstilės atliekų surinkimui bei nemažai jų susiduria su tekstilės atliekų tvarkymo pajėgumų iššūkiais. Tačiau tai nėra skubotai įvedama pareiga, nes Įstatymas Nr. XIV-407 buvo priimtas 2021-06-17.</p>	
--	---	--

<p>Pasiūlymas Numatyti galimybę atiduoti tekstilės atliekas DGASA ar specialiuose bendro naudojimo tekstilės atliekų konteineriuose, o ne įpareigoti aprūpinti visus komunalinių atliekų turėtojus tekstilės rūšiavimo priemonėmis.</p>		
<p>13. Alytaus RATC, Klaipėdos RATC dėl ATĮ projekto 11 straipsnio 18 dalies, kuria keičiama ATĮ 30 straipsnio 16 dalis</p> <p>Įstatymo projektu panaikinamas reikalavimas organizacijoms sudaryti gaminių atliekų tvarkymo organizavimo finansavimo sutartis su visomis savivaldybėmis (arba savivaldybių įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) dėl buitinių elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo savivaldybių įrengtose DGASA finansavimo ir šių aikštelių eksploataavimo dalinio finansavimo.</p> <p>Pagal siūlomą Įstatymo projektą organizacijos privalės sudaryti sutartis tik dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančių DGASA surinktų buitinės elektros ir elektroninės įrangos, motociklų ir lengvųjų automobilių padangų ir pakuočių atliekų vežimo iš komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančių DGASA ir jų panaudojimo organizavimo proporcingai gamintojo ir (ar) importuotojo ar jų organizacijos užimamai rinkos daliai sutartis.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad DGASA surenkamų EEĮ komplektacija skiriasi, t. y. gali būti pilnos komplektacijos ir nepilnos komplektacijos. Dalis surenkamos EEĮ DGASA yra paruošiama naudoti pakartotinai t. y. tampa daiktais iš karto arba prieš tai suremontuojama ir toliau perduodama tolimesniam naudojimui.</p> <p>Prašome paaiškinti iš kokių lėšų turi būti finansuojamas buitinės elektros ir elektroninės įrangos, motociklų ir lengvųjų automobilių padangos ir pakuočių atliekų surinkimas DGASA?</p> <p>Kas ir kaip paskirstys DGASA surenkamų buitinės elektros ir elektroninės įrangos, motociklų ir lengvųjų automobilių padangų ir pakuočių atliekų panaudojimo kiekius proporcingai gamintojo ir (ar) importuotojo ar jų organizacijos užimamai rinkos daliai sutartis?</p> <p>Kaip EEĮ kiekiai, kurie paruošiami naudoti pakartotinai, bus įtraukiami į sutartį ir kaip finansuojama?</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų bei elektros ir elektroninės įrangos atliekų nemokamu priėmimu, finansavimą iš vietos rinkliavos numato:</p> <p>1. Patikslintos ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 11 straipsnio 15 dalimi keičiamos ATĮ 30 straipsnio 10 dalies 5 ir 7 punktai:</p> <p>„10. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemose komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymas turi būti organizuojamas taip, kad skatintų atliekas paruošti naudoti pakartotinai ir perdirbti. Visiems komunalinių atliekų turėtojams, ~~neimant papildomo mokesčio, išskyrus nustatytą vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau – rinkliava) ar kitą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą,~~ turi būti:</p> <p><...></p> <p>5) užtikrinta galimybė atiduoti baldų, buityje susidarančias elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių ir kitas komunalines atliekas. ~~Savivaldybės privalo užtikrinti, kad jų organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos neatsisakytų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekų iš gyventojų;~~</p> <p><...></p> <p>7) užtikrinta galimybė atiduoti buityje susidarančias padangų, priskiriamų apmokestinamiesiems gaminiams, atliekas.“</p> <p>2. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 11 straipsnio 16 dalimi papildytas ATĮ 30 straipsnis 10¹ dalis:</p> <p>„10¹. Savivaldybė (ar jos pavedimu komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius) neimant papildomo mokesčio turi užtikrinti komunalinių atliekų turėtojams šio straipsnio 10 dalyje nurodytas komunalinių atliekų surinkimo ir (ar) sutvarkymo priemones ir galimybes atiduoti nurodytas atliekas.</p>	<p>Nesuderinta</p>

		<p>Komunalinių atliekų turėtojų aprūpinimas šio straipsnio 10 dalyje nurodytomis komunalinių atliekų surinkimo priemonėmis ir galimybėmis atiduoti nurodytas atliekas finansuojamas rinkliavos ar įmokos lėšomis, ar pagal šio Įstatymo aštuntąjį¹ – aštuntąjį⁶ ir aštuntąjį¹¹ skirsnius ir (ar) Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą finansuojamas gamintojų ir (ar) importuotojų ir (ar) jų organizacijų lėšomis.“</p> <p>3. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 36 straipsnio 8 dalimi papildomo 34¹⁸ straipsnis 12 dalies 2 punktas:</p> <p>„12. Savivaldybė arba savivaldybės pavedimu komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius, arba savivaldybių įsteigtas juridinis asmuo, kuriam savivaldybės pavedusios valdyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančias didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles, privalo:</p> <p>2) užtikrinti, kad komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančios didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės, neimant papildomo mokesčio, išskyrus rinkliavą ar įmoką, priimtų iš gyventojų, turinčio vairuotojo pažymėjimą, buityje susidarančias motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas. Per vienus kalendorinius metus iš gyventojų, turinčio vairuotojo pažymėjimą, neimant papildomo mokesčio, išskyrus rinkliavą ar įmoką, priimamų padangų atliekų vienetų skaičių savivaldybės teritorijoje esančiose komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančiose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse nustato savivaldybės taryba arba savivaldybės pavedimu komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius;“.</p> <p>4. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 21 straipsnio 3 dalimi pakeistas ATĮ 34² straipsnio 4 dalies 1 punktas:</p> <p>~~„1) gaminių atliekų tvarkymo organizavimo finansavimo sutartis su visomis savivaldybėmis, (arba savivaldybių įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) dėl buitinių elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo savivaldybių įrengtose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse finansavimo ir šių aikštelių eksploatavimo dalinio finansavimo. Šiose sutartyse turi būti numatyta elektros ir elektroninės įrangos atliekų~~</p>	
--	--	---	--

		<p>surinkimo savivaldybių įrengtose didelių gabaritų atliekų aikštelėse finansavimo ir šių aikštelių eksploatavimo išlaidų dalinio finansavimo tvarka, sutarčių sudarymo, įsigaliojimo ir nutraukimo tvarka, savivaldybių įrengtų didelių gabaritų atliekų aikštelių infrastruktūros plėtros ir naudojimo sąlygos, paslaugų teikimo tvarka ir sąlygos, atsiskaitymo tvarka, šalių teisės, pareigos ir atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą, pretenzijų pateikimo, nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka, sutarties galiojimo terminas, jos keitimo ar nutraukimo sąlygos ir tvarka sutartis su visomis savivaldybėmis arba komunalinių atliekų tvarkymo sistemų administratoriais, arba savivaldybių įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems savivaldybės pavedė valdyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančias didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles, dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančių didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse neimant papildomo mokesčio, išskyrus rinkliavą ar įmoką, surinktų buitinės elektros ir elektroninės įrangos atliekų vežimo iš komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančių didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių ir jų panaudojimo organizavimo proporcingai Organizacijos užimamai rinkos daliai, kuri aplinkos ministro nustatyta tvarka apskaičiuojama pagal gamintojų ir importuotojų bei dalyvių deklaruotą ataskaitiniu laikotarpiu tieką Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais buitinės elektros ir elektroninės įrangos kiekį. Sutartyse turi būti numatyta buitinės elektros ir elektroninės įrangos atliekų vežimo iš komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančių didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių ir jų panaudojimo organizavimo tvarka, šalių teisės, pareigos ir atsakomybė už įsipareigojimų (proporcingai užimamai rinkos daliai Organizacijai organizuoti buitinės elektros ir elektroninės įrangos atliekų vežimą ir panaudojimą ir savivaldybei arba savivaldybės pavedimu komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui, arba savivaldybių įsteigtam juridiniam asmeniui, kuriam savivaldybės pavedusios valdyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančias didelių gabaritų</p>	
--	--	---	--

		<p>atliekų surinkimo aikštes, sudaryti sąlygas vežti buitinės elektros ir elektroninės įrangos atliekas) nevykdymą, sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka, pretenzijų pateikimo, nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka, sutarties galiojimo terminas, jos keitimo ar nutraukimo sąlygos ir tvarka;“</p> <p>Kaip ir pagal esamą teisinį reguliavimą DGASA nemokamai surinktų motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų kiekius, elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekius ir pakuočių atliekų kiekius proporcingai gamintojų ir (ar) importuotojų organizacijos užimamai rinkos daliai paskirstys atitinkamas regiono atliekų tvarkymo centras. Organizacijos užimama rinkos dalis bus paskaičiuota pagal Gamintojų ir importuotojų, kurie Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekia elektros ir elektroninę įrangą, pakuotes, padangas, užimamos rinkos dalies nustatymo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. D1-589 „Dėl Gamintojų ir importuotojų, kurie Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekia elektros ir elektroninę įrangą, pakuotes, padangas, užimamos rinkos dalies nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir skelbiama Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje.</p>	
	<p>14. Alytaus RATC, Klaipėdos RATC dėl ATĮ projekto 11 straipsnio 19 dalies, kuria keičiama ATĮ 30 straipsnio 17 dalis, 6 punktas</p> <p>Savivaldybėms nustatoma pareiga vykdyti buityje susidarančių medienos, mineralinių atliekų (pavyzdžiui, betono, plytų, plytelių, keramikos ir kt.), metalų, stiklo, plastiko, gipso ir kitų atliekų, susidariusių gyventojui atliekant darbus statybos ūkio būdu, baldų, elektros ir elektroninės įrangos, padangų ir kitų atliekų surinkimą apvažiuojant atliekų turėtojus. Manome, kad šis reikalavimas yra perteklinis toms savivaldybėms, kuriose yra įrengta didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklas kaip numatyta Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane t. y. iki 2027 m. išplėsti DGASA tinklą – kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų atstumais.</p> <p>Siūlome šį punktą išdėstyti taip: <i>„užtikrinti buityje susidarančių medienos, mineralinių atliekų (pavyzdžiui, betono, plytų, plytelių, keramikos ir kt.), metalų, stiklo,</i></p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Siekiant sumažinti iki minimumo riziką, kad buityje susidarančiomis medienos, mineralinėmis atliekomis (pavyzdžiui, betono, plytų, plytelių, keramikos ir kt.), metalo, stiklo, plastiko, gipso ir kitomis atliekomis, susidariusiomis gyventojui atliekant darbus statybos ūkio būdu ir baldais, nebūtų atsikratoma aplinkoje ar mišriuose komunalinių atliekų konteneriuose ar šalia jų, tuo atveju, kai gyventojai neturi fizinių galimybių (pvz., neturi transporto priemonės) patys pristatyti į DGASA šias atliekas, tikslinga sudaryti gyventojams kuo platesnes galimybes atiduoti atliekas ir kitais būdais, tame tarpe apvažiavimo būdu ir neapsiriboti vien surinkimu DGASA.</p> <p>ATĮ pakeitimo įstatymo 11 straipsnio 19 dalimi keičiamo ATĮ 30 straipsnio 17 dalies 6 punktas nenumato savivaldybei prievolės apvažiavimo būdu rinkti motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas, kad gyventojai nebūtų skatinami rinktis nelegaliai veikiančius</p>	<p>Nesiderinta</p> <p>Papildomai įvertinti pastabą.</p>

	<p>plastiko, gipso ir kitų atliekų, susidariusių gyventojui atliekant darbus statybos ūkio būdu, baldų, elektros ir elektroninės įrangos, padangų ir kitų atliekų rūšiavimo galimybę organizuoti šių atliekų surinkimą apvažiuojant atliekų turėtojus, pagal savivaldybės sudarytą maršrutą, ne vėliau kaip prieš 1 darbo dieną informavus atliekų turėtojus (ar jų atstovus) apie atliekų surinkimo datą, laiką ir vietą (toliau – atliekų surinkimas apvažiuojant) (išskyrus padangų, priskiriamų apmokestinamiesiems gaminiais, atliekas), įrengti šių atliekų surinkimo aikšteles (toliau – didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės) ir organizuoti šių atliekų surinkimą kitais būdais. Apvažiavimas turi būti vykdoma tik tose savivaldybių teritorijose, kuriose didelių gabaritų bei kitų atliekų surinkimo aikštelių tinklas neatitinka Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane nustatytų reikalavimų“</p> <p>Šiaulių RATC:</p> <p>Apvažiavimo būdu surinkti bus galima tik padangas nepriskiriamas apmokestinamiesiems gaminiais, tai yra tik dviračių ir kt., o motociklų, automobilių - ne? Gyventojai jau išsiugdę įgūdžius apvažiavimo metu palikti padangas prie konteineriu. Tą darys ir toliau.</p>	<p>autoservisus ir padangų platintojus, kurie nevykdo prievolės nemokamai priimti padangų atliekas. Be to, priešingu atveju būtų sudarytos sąlygos nelegaliai veikiantiems autoservisams ir padangų platintojams gyventojų sąskaitą atsikratyti padangų atliekomis. Pažymime, kad padangų atliekas galima nemokamai atiduoti autoservisams ir padangų platintojams, nes jiems ATĮ 34¹⁸ straipsnio 4 dalies 1 punktas ir 34¹⁸ straipsnio 8 dalies 1 punktas nustato prievolę nemokamai priimti padangų atliekas.</p>	
	<p>15. Alytaus RATC, Klaipėdos RATC dėl ATĮ projekto 11 straipsnio 19 dalies, kuria keičiama ATĮ 30 straipsnio 17 dalis, 7 punktas Savivaldybėms nustatoma pareiga vykdyti užtikrinti buityje susidarančių pavojingųjų atliekų (išskyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas) atskirą surinkimą, organizuoti šių atliekų surinkimą apvažiuojant.</p> <p>Manome, kad šis reikalavimas yra perteklinis toms savivaldybėms, kuriose yra įrengta didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklas kaip numatyta Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane t. y. iki 2027 m. išplėsti DGASA tinklą – kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų atstumais.</p> <p>Siūlome šį punktą išdėstyti taip:</p> <p>„užtikrinti buityje susidarančių pavojingųjų atliekų (išskyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas) atskirą surinkimą, organizuoti šių atliekų surinkimą apvažiuojant ir didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse. Užtikrinti, kad savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose nebūtų atsisakoma iš gyventojų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekas. Apvažiavimas turi būti vykdoma tik tose savivaldybių teritorijose, kuriose didelių gabaritų bei kitų atliekų</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Siekiant sumažinti iki minimumo riziką, kad pavojingomis atliekomis nebūtų atsikratoma aplinkoje ar mišriuose komunalinių atliekų konteineriuose, tuo atveju, kai gyventojai neturi galimybių (pvz., neturi transporto priemonės) patys pristatyti į DGAS aikšteles pavojingas atliekas, tikslinga palikti pavojingų atliekų (išskyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas, elektros surinkimą apvažiavimo būdu.</p> <p>Pavojingų atliekų tvarkytojų asociacija 2023 m. liepos 13 d. raštu Nr. 20230713 „Dėl šalies savivaldybių komunalinių atliekų surinkimo sistemose susidarančių pavojingųjų atliekų“ informavo, kad išanalizavus savivaldybių duomenis apie pavojingų atliekų surinkimą iš gyventojų apvažiavimo būdu, buvo nustatyta, kad iš gyventojų surenkamos tik asbesto turinčios atliekos (šiferis), o kitų buityje susidarančių pavojingų atliekų (užterštos pakuotės, seni dažai, lakai, buitinė chemija, alyvos atliekos ir kt.) surinkimas apvažiavimo būdu apskritai nėra vykdomas arba vykdomas fiktyviai. UAB „Toksika“ iniciatyva vykdomo nemokamo pavojingų atliekų surinkimo iš gyventojų, gyvenančių netoli bendrovės padalinių, metu buvo surinkta: Šiaulių rajone:</p>	<p>Nesiderinta</p> <p>Papildomai įvertinti pastabą.</p>

	<i>surinkimo aikštelių tinklas neatitinka Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane nustatytų reikalavimų“</i>	2020 m. daugiau nei 7,5 t; 2021 m. – 17,5 t; 2022 m. – 4, 9 t.; Klaipėdos regione: 2022 m. – 9,4 t; 2023 m. – 14,5 t gyventojų namuose sukauptų pavojingų atliekų. Atsižvelgiant į tai, tikslinga pavojingas atliekas rinkti ir apvažiavimo būdu.	
	<p>16. Alytaus RATC, Klaipėdos RATC dėl ATĮ projekto 11 straipsnio 19 dalies, kuria keičiama ATĮ 30 straipsnio 17 dalis ir papildoma 11 punktu</p> <p>Savivaldybėms nustatoma pareiga įrengti namų ūkiuose naudotų daiktų, dar netapusių atliekomis, surinkimo, atnaujinimo ir remonto ir (ar) atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, surinkimo ir paruošimo pakartotinai naudoti stoteles.</p> <p>Įstatyme nėra apibrėžta tokia sąvoka „stotelė“.</p> <p>Siūlome šį punktą išdėstyti taip:</p> <p><i>„įrengti namų ūkiuose naudotų daiktų, dar netapusių atliekomis, surinkimo, atnaujinimo ir remonto ir (ar) atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, surinkimo ir paruošimo pakartotinai naudoti vietas“</i></p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Naujos redakcijos ATĮ 30 str. 17 d. 11 p. patikslintas ir dėstomas taip:</p> <p>„11) įrengti namų ūkiuose naudotų daiktų, dar netapusių atliekomis, surinkimo, atnaujinimo ir remonto ir (ar) atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, surinkimo ir paruošimo pakartotinai naudoti vietas.“</p>	Suderinta

<p>17. (ARATC) dėl ATĮ projekto 13 straipsnio 1 dalies, kuria pakeičiama ATĮ 30² straipsnio 1 dalis</p> <p>Savivaldybių tarybos, vadovaudamosi šio straipsnio 1 dalyje nustatytais principais ir 2 dalyje nustatytais reikalavimais, Tarybos nustatytomis regioninėmis kainomis (taikydamos Tarybos nustatytą regioninės kainos dydį), Vyriausybės tvirtinamomis rinkliavos ar įmokos dydžio nustatymo taisyklėmis ir savivaldybių rinkliavos ar įmokos dydžio nustatymo teisės aktais, pridėdamos savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo, komunalinių atliekų tvarkymo lėšų administravimo sąnaudas, ir komunalinių ir kitų buityje susidarančių atliekų surinkimo ir vežimo iš atliekų turėtojų paslaugų kainą sąnaudas, komunalinių ir kitų buityje susidarančių atliekų surinkimo infrastruktūros (išskyrus didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių ir (ar) kompostavimo aikštelių, kurias savivaldybių pavedimu valdo regioninis atliekų tvarkymo centras, šio Įstatymo 30 straipsnio 10 dalies 3 punkte nurodytų priemonių) įrengimo, priežiūros, atnaujinimo ir plėtros sąnaudas, savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose surinktų komunalinių ir kitų buityje susidarančių atliekų apdorojimo sąnaudas, patiriamas vykdant veiklą, nepriskiriamą reguliuojamajai veiklai, ir atliekų prevencijai skirtų priemonių, numatytų Vyriausybės tvirtinamame valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane, regioniniuose atliekų prevencijos ir tvarkymo planuose, savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planuose, įgyvendinimo sąnaudas (toliau – savivaldybių skaičiuojamos rinkliavos ar įmokos dalies būtiniosios sąnaudos), ne vėliau kaip per 5 mėnesius nuo regioninių kainų patvirtinimo apskaičiuoja ir patvirtina naujus arba patvirtina praėjusiems kalendoriniams metams nustatytus arba taiko esamus (kai rinkliavos ar įmokos dydžiai nustatyti neterminuotai) rinkliavos ar įmokos dydžius.</p> <p>Prašome paaiškinti kaip turi būti nustatoma nereguliuojama kainos dalis, kad nebūtų pažeistas solidarumo principas, kuris reiškia, kad palankesnes sąlygas dėl ekonominių, gyvenamosios vietos, atstumo iki atliekų tvarkymo įrenginių ar kitų priežasčių turintys komunalinių atliekų turėtojai prisideda prie komunalinių ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymo finansavimo, kad būtų sudarytos vienodos sąlygos ir rinkliava netaptų našta. Ar teisingai suprantame, kad nereguliuojama kainos dalis, kuriai sąnaudas patiria regioninis atliekų tvarkymo centras, gali būti nustatyta RATC direktoriaus įsakymu.</p>	<p>Paaškinimas.</p> <p>Pagal Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą taisyklių² (toliau – Rinkliavos taisyklės) 30 p. „nustatant įmoką komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainodaros solidarumo principas komunalinių atliekų tvarkymo regione (toliau – regionas) gali būti įgyvendinamas regiono savivaldybių sutarimu (priimant sprendimą regiono savivaldybių pasirinkta sprendimų įtvirtinimo forma)“, taikant koeficientus, nustatytus atsižvelgiant į atstumus iki regioninių įrenginių, į kuriuos vežamos savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje surinktos atliekos (išskyrus didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles ir žaliųjų atliekų kompostavimo aikšteles), vežamų atliekų kiekius ir (ar) savivaldybės teritorijoje registruotų atliekų turėtojų skaičių, užtikrinant, kad kalendorinių metų laikotarpiu nebus viršyta regiono savivaldybių per kalendorinius metus regioniniam atliekų tvarkymo centrui už atitinkamą jo teikiamą komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą mokėtina suma, apskaičiuojama taikant Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytą regioninę kainą“.</p>	<p>Suderinta</p>
---	--	-------------------------

² Patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711 „Dėl Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą taisyklių patvirtinimo“.

<p>18. (KRATC) dėl ATĮ projekto 13 straipsnio 1 dalies, kuria pakeičiama ATĮ 30² straipsnio 10 dalis ir 13 straipsnio 2 dalis, kuria pakeičiamas ATĮ 30² straipsnis</p> <p>Įstatymo projekto 13 straipsnio 1 dalis, kuria keičiama 30² straipsnio 10 dalis, yra nesuderinta su 13 straipsnio 2 dalimi, kuria keičiamas visas ATĮ 30² straipsnis ir kuriame nebelieka 30² straipsnio 10 dalies pakeitimo. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2022-12-30 nutarimu Nr. O3E-1801 patvirtinto Atliekų tvarkymo sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo 19 p. nurodo, kad: 19. Visos RATC patiriamos sąnaudos apskaičiuojamos vadovaujantis Metodikos 20–28 punktų nuostatomis bei suskirstomos į šias grupes: 19.1. atliekų perkrovimo stočių eksploatavimo, įskaitant mišrių komunalinių atliekų transportavimą iš perkrovimo stočių į atliekų mechaninio biologinio apdorojimo (toliau – MBA) arba mechaninio apdorojimo (toliau – MA) įrenginius ar regioninį sąvartyną, sąnaudos; 19.2. atliekų tvarkymo regioniniame sąvartyne sąnaudos; 19.3. atliekų apdorojimo MBA ar MA įrenginiuose sąnaudos; 19.4. komunalinių atliekų deginimo sąnaudos; 19.5. DGASA eksploatavimo ir atliekų paruošimo pakartotiniam naudojimui sąnaudos; 19.6. ŽAKA eksploatavimo sąnaudos; 19.7. netinkamų eksploatuoti uždarytų sąvartynų - sąnaudos; 19.8. RATC administracinės sąnaudos; 19.9. komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo sąnaudos; 19.10. komunalinių atliekų tvarkymo lėšų administravimo sąnaudos; 19.11. komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo sąnaudos; 19.12. apdorotų deginimo liekanų priėmimo ir tvarkymo sąnaudos; 19.13. kitų nereguliuojamųjų veiklų sąnaudos (įskaitant nepaskirstomas sąnaudas). Aprašo 28 p. nurodyta, kad Bendrosios sąnaudos, kurioms Ūkio subjektas vadovaudamasis priežastingumo principu turi priskirti kaip galima mažiau sąnaudų, paskirstomos paslaugoms proporcingai atitinkamam verslo vienetui ir konkrečiai paslaugai (produktui) priskirtai pastoviųjų tiesioginių ir netiesioginių sąnaudų sumos daliai. 29. RATC bendrosioms sąnaudoms priskiriamos RATC administracinės sąnaudos, kurios paskirstomos pagal formulę: $SADM_i = (PTS_i + PNS_i) / (PTS + PNS) \times SADM$ kur: $SADM_i$ – RATC administracinės sąnaudos, priskirtos atitinkamai paslaugai, Eur; PTS_i – pastovios tiesioginės sąnaudos, priskirtos atitinkamai paslaugai, Eur; PNS_i – pastovios netiesioginės sąnaudos, priskirtos atitinkamai paslaugai, Eur; PTS – visos pastovios tiesioginės sąnaudos, Eur; PNS – visos pastovios netiesioginės sąnaudos, Eur; $SADM$ – visos RATC administracinės sąnaudos, Eur.“</p> <p>Pagal nustatytą metodiką dalis bendrųjų sąnaudų tenka komunalinių</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>1. ATĮ nebeliks žodžių junginio „komunalinių atliekų tvarkymo administravimas“. Ne kartą buvo minėta, kad rengiant ATĮ pakeitimo įstatymą Nr. XIV-875 buvo padaryta techninė klaida, t. y. minėtame žodžių junginyje praleistas žodis „sistemos“. ATĮ bus nurodytas žodžių junginys „komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimas“.</p> <p>2. Iki ATĮ nuostatų, kuriomis bus ištaisyta minėta techninė klaida, įsigaliojimo planuojama pakeisti Rinkliavos taisyklės nustatant, kad į komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo sąnaudas bus įtraukiamos savivaldybės administracijos ir (ar) komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus patiriamos sąnaudos, būtinos ATĮ 30 straipsnio 3 dalyje nurodytoms komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo funkcijoms atlikti. Jeigu savivaldybės paves RATC atlikti komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo funkcijas, savivaldybės turės įtraukti į rinkliavą ar įmoką visas RATC sąnaudas, susijusias su šių funkcijų vykdymu. Taigi, siūlomas ATĮ papildymas nurodant, kad RATC bendrosios sąnaudos tenkančios komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimui, įskaitant komunalinių atliekų tvarkymo lėšų administravimą, konkurso komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą (įskaitant atliekų surinkimą ir vežimą) teikiančiam atliekų tvarkytojui parinkti organizavimą, pridedamos prie vietinės rinkliavos nereikalingas.</p> <p>3. ATĮ pakeitimo projekto 13 straipsnio 1 ir 2 dalys įsigalioja skirtingais terminais:</p> <p>ATĮ pakeitimo projekto 13 straipsnio 1 dalis turėtų įsigalioti kartu su įstatymo įsigaliojimu., o 2 dalies įsigaliojimas numatytas 2024 m. spalio 1 d., atsižvelgiant į poreikį prisitaikyti prie ATĮ pakeitimų, t. y. parengti poįstatyminius teisės aktus.</p> <p>ATĮ pakeitimo projekto 13 straipsnio 1 dalis, kuria rinkliavos dydžio patvirtinimo terminas pailginamas iki 5 mėn., suformuluota atsižvelgiant į Vilniaus m. savivaldybės prašymą. Savivaldybė nurodė, kad prisitaikant prie naujų ATĮ nuostatų dėl kainodaros nespėtų parengti poįstatyminių teisės aktų pakeitimo ir patvirtinti naujus rinkliavos dydžius per 3 mėn. Nuostata, suteikianti</p>	<p>Suderinta</p>
---	---	-------------------------

<p>atliekų tvarkymo sistemos administravimo, komunalinių atliekų tvarkymo lėšų administravimo ir komunalinių atliekų surinkimo iš atliekų turėtojų ir vežimo paslaugoms, tačiau įstatyme nurodytos tik tiesiogiai priskirtos nurodytų paslaugų sąnaudos, todėl įstatymo proj. siūloma papildyti ir nurodyti, kad pridedamos RATC bendrosios sąnaudos tenkančios šioms paslaugoms. Taip pat neaiški sąvoka savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo administravimo sąnaudos, ar ji skiriasi nuo komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo sąnaudų.</p> <p>Neaišku kodėl skiriasi įstatymo projekto 13 straipsnio 1 dalimi keičiama ATĮ 30² straipsnio 10 dalis nuo 13 straipsnio 2 dalimi keičiamos ATĮ 30² straipsnio 9 dalies.</p> <p>Įstatymo projekto 13 straipsnio 1 dalį būtina suderinti su projekto 13 straipsnio 2 dalimi, kad užtikrinti vienodą ATĮ 30² straipsnio reglamentavimą. Įstatymo projektą siūlome papildyti ir nurodyti, kad RATC bendrosios sąnaudos tenkančios šioms paslaugoms: 1) komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo, 2) komunalinių atliekų tvarkymo lėšų administravimo, 3) komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo sąnaudos pridedamos prie vietinės rinkliavos. Taip pat patikslinti sąvoka savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo administravimo sąnaudos, ar ji skiriasi nuo komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo sąnaudų.</p>	<p>savivaldybei papildomo laiko turi įsigalioji kuo skubiau, t. y. iki regioninių kainų patvirtinimo.</p>	
<p>19. (ARATC) dėl ATĮ projekto 13 straipsnio 2 dalies, kuria papildomas ATĮ 30² straipsnio 12 dalimi</p> <p>Šis punktas yra diskriminuoja kitus atliekų turėtojus t. y. juridinius asmenis, kurie turi savo teritorijas ir kompostuoja susidarancias žaliąsias atliekas. Pavyzdžiui darželiai, mokyklos, įkalinimo įstaigos ir kt. turi įsirengę kompostavimo vietas ir jų teritorijoje susidarancias žaliąsias atliekas kompostuoja, vėliau pagamintą kompostą naudoja aplinkos tvarkymui ar įvairių eksperimentų vykdymui ugdymo procese.</p> <p>Pasiūlymas tikslinimui:</p> <p>Savivaldybės tarybos sprendimu atliekų turėtojams (fiziniams asmenims ir juridiniams asmenims), kompostuojantiems namų ūkiuose susidarancias biologines atliekas jų susidarymo vietoje, gali būti nustatyta mažesnė mokėtina rinkliavos ar įmokos suma. Savivaldybė arba savivaldybės pavedimu komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius, vykdydami komunalinių atliekų turėtojų registravimą aplinkos ministro nustatyta tvarka, turi teisę tvarkyti duomenis apie atliekų turėtojų (fizinių asmenų ir juridinių</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>ATĮ 30² str. 12 d. patikslinta ir dėstoma taip:</p> <p>„12. Savivaldybės tarybos sprendimu atliekų turėtojams (fiziniams asmenims ir juridiniams asmenims), kompostuojantiems komunalinėms atliekoms priskiriamas biologines atliekas jų susidarymo vietoje, gali būti nustatyta mažesnė mokėtina rinkliavos ar įmokos suma. Savivaldybė arba savivaldybės pavedimu komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius, vykdydami komunalinių atliekų turėtojų registravimą aplinkos ministro nustatyta tvarka, turi teisę tvarkyti duomenis apie atliekų turėtojų (fizinių asmenų ir juridinių asmenų) vykdomą biologinių atliekų, kurios priskiriamos komunalinėms atliekoms, kompostavimą jų susidarymo vietoje.“</p>	<p>Suderinta</p>

<p>asmenų) vykdomą biologinių atliekų, susidarančių namų ūkiuose, kompostavimą jų susidarymo vietoje</p>		
<p>20. (ARATC) dėl ATĮ projekto 36 straipsnio 8 dalies, kuria papildomas ATĮ 34¹⁸ straipsnio 12 dalimis 1, 2 ir 3 punktais</p> <p>Įstatymo projektu nustatoma papildoma prievolė, kelianti papildomą administracinę našą, savivaldybei arba komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui dėl priimamų į didelių gabaritų bei kitų atliekų surinkimo aikšteles padangų, nepriskiriamų apmokestinamiesiems gaminiais, padangų atliekų tvarkymo apskaitos vykdymo ne tik svoriu, bet ir vienetais. Teigiama, kad atliekų tvarkymo apskaitos vedimas ir svoriu ir vienetais padės identifikuoti surinktų imant mokesčių ir neimant mokesčio padangų atliekų kiekį tonomis, nors to paties straipsnio 12 dalies 1 punkte nurodyta, kad savivaldybė ar komunalinių atliekų tvarkymo administratorius turi užtikrinti, kad DGASA, neimant papildomo mokesčio, išskyrus rinkliavą ar įmoką, priimtų iš gyventojų buityje susidarančias apmokestinamiesiems gaminiais nepriskiriamas padangas. 2 punkte nustatoma, kad DGASA neimant papildomo mokesčio, išskyrus rinkliavą ar įmoką, priimtų iš gyventojų, turinčio vairuotojo pažymėjimą, buityje susidarančias motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas, nors motociklų ir lengvųjų automobilių padangos pagal mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą yra apmokestinamieji gaminiai. Atkreipiame dėmesį, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymu Motorinės transporto priemonės ir (ar) priekabos vairuotojas, kuriam Lietuvos Respublikoje išduotas vairuotojo pažymėjimas galioja, net tikrinančiam pareigūnui, gali pateikti ne vairuotojo pažymėjimą, o galiojantį savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Tad kaip DGASA darbuotojui reikės priimti padangas jeigu gyventojas neturės su savimi vairuotojo pažymėjimo.</p> <p>Prašome paaiškinti ar DGASA gali būti priimamos padangos mokamai, kurios yra priskiriamos apmokestinamiesiems gaminiais, ar reikės iš gyventojų prašyti vairuotojo pažymėjimo kaskart priimant padangas, kaip priimti padangų atliekas iš gyventojų kuris neturės vairuotojo pažymėjimo (t. y. neturės su savimi) padangų pridavimo metu? Kodėl nustatoma prievolė priimti didelių gabaritų bei kitų atliekų surinkimo aikštelėse motociklų ir lengvųjų automobilių naudotas padangas, neimant papildomo mokesčio, išskyrus rinkliavą ar kitą įmoką, kurios yra apmokestinamieji gaminiai pagal mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą? Nors Įstatymo 39 (1) punkte nurodyta, kad vietinė rinkliava ar kita įmoka yra už komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymą. Į kitų buityje susidarančių atliekų sąvoką</p>	<p>Neatsižvelgta / Paaškinimas.</p> <p>ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 36 straipsnio 8 dalimi papildomoje ATĮ 34¹⁸ straipsnio 12 dalyje siūloma numatyti, kad <u>vairuotojo pažymėjimas reikalingas tik nemokamai iš gyventojų priimant motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas</u>. Jei ATĮ numatys pareigą pateikti vairuotojo pažymėjimą, priduoant nemokamai motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas, tai, pateikus asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, padangų atliekos nemokamai neturės būti priimanos. Be to, Jūsų siūlymas pateikti tik asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą sudarys prielaidas apeiti nustatytą nemokamai priimamų motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų skaičiui ribojimą, nes nemokamai motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekos DGAS aikštelėse galės būti pridutos ir nepilnamečių asmenų vardu.</p> <p>ATĮ nėra uždrausta priimti mokamai apmokestinamųjų padangų atliekas. Jų priėmimui nereikės iš gyventojų prašyti vairuotojo pažymėjimo.</p> <p>Dėl šiuo metu egzistuojančios sutarčių nesudarymo tarp apmokestinamųjų padangų gamintojų ir (ar) importuotojų ir jų organizacijų ir kai kurių regionų atliekų tvarkymo centrų dėl DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų dalinio finansavimo Aplinkos ministerija organizavo trisalius susitikimus, kurių metu kitokio sprendimo, kaip tik DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų dalinio finansavimo padangų gamintojų ir importuotojų lėšomis atsisakymas, nebuvo pasiūlyta.</p> <p>Siūlomas DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų nemokamu priėmimu, finansavimas iš vietos rinkliavos dėl šių priežasčių:</p> <p>1. DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų nemokamu priėmimu DGAS aikštelėse, finansavimas padangų gamintojų ir (ar) importuotojų lėšomis, yra nesutarimų objektas tarp kai kurių regioninių atliekų tvarkymo centrų ir padangų gamintojų ir importuotojų bei jų organizacijų, dėl kurio nėra vykdomas minėtų padangų</p>	<p>Nesuderinta</p>

	<p>(Įstatymo 38(1) punktas) atliekos už kurių tvarkymą atsakingi gamintojai ir (ar) importuotojai neįeina. Atsižvelgiant į tai, siūlome 2 punktą išbraukti.</p>	<p>atliekų išvežimas iš DGAS aikštelių, ko pasekoje, susidaro rizika padangų atliekų nepriėmimui iš gyventojų;</p> <p>2. padangų atliekas galima nemokamai atiduoti autoservisams ir padangų platintojams, nes jiems ATĮ 34¹⁸ straipsnio 4 dalies 1 punktas ir 34¹⁸ straipsnio 8 dalies 1 punktas nustato prievolę nemokamai priimti padangų atliekas;</p> <p>3. gyventojai būtų skatinami rinktis legaliai veikiančius autoservisus ir padangų platintojus, kurie turi prievolę nemokamai priimti padangų atliekas;</p> <p>4. gyventojai neturėtų būti skatinami motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų atsikratymu DGAS aikštelėse, t. y. DGAS aikštelės neturi būti pagrindiniu šių padangų atliekų surinkimo šaltiniu, o turi tarnauti kitų buityje susidarančių gaminių, kuriems netaikomas gamintojo ir importuotojo atsakomybės principas, atliekų surinkimui;</p> <p>5. bus aiškus DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų finansavimo modelis;</p> <p>6. siūlomas nemokamai priimamų motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų surinkimo ir laikymo išlaidų finansavimo atsisakymas gamintojų ir importuotojų lėšomis nežymiai paveiks rinkliavos padidėjimą, t. y. priklausomai nuo regiono rinkliava gali padidėti nuo 0,05 iki 0,13 proc. (detalus skaičiavimas pateiktas Aiškinamajame rašte);</p> <p>7. atliekų tvarkymo srityje turi būti išlaikoma pusiausvyra tarp principų „teršėjas moka“ (principas „teršėjas moka“ reiškia, kad atliekų tvarkymo išlaidas, įskaitant išlaidas, patirtas reikiamai atliekų tvarkymo infrastruktūrai įrengti ir jai eksploatuoti, turi apmokėti pirminis atliekų darytojas arba dabartinis ar ankstesnis atliekų turėtojas ir (ar) produktų, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas ir (ar) importuotojas) ir „gamintojo atsakomybė“ (principas „gamintojo atsakomybė“ reiškia, kad gamintojai ir importuotojai atsakingi už jų vidaus rinkai tiekiamų gaminių ir pakuočių, rinkai pateikiamų drėgnųjų servetėlių, oro balionėlių, tabako gaminių su filtrais, filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, ir žvejybos įrankių, kurių sudėtyje yra plastiko, poveikį aplinkai per visą jų gyvavimo ciklą nuo gamybos iki saugaus atliekų</p>	
--	--	---	--

		<p><i>sutvarkymo</i>), t. y. turi būti išlaikomas atsakomybės pasidalijimas atliekų tvarkyme tarp gaminių atliekų turėtojų ir gaminių gamintojų (pvz., jei gyventojas nesinaudoja gamintojo sukurta nemokama gaminių atliekų surinkimo sistema, tai jis tokiu atveju turi susimokėti už gaminių atliekų atidavimą ne gamintojo sukurtoje atliekų surinkimo infrastruktūroje). Šių principų tarpusavio derinimas yra viena iš priemonių, skatinančių gyventojus įsigyti paslaugas ir gaminius iš legalių įmonių, turinčių prievolę nemokamai priimti gaminių atliekas, ir užtikrinančių, kad gaminių atliekomis nebūtų atsikratoma aplinkoje. Be to, 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų 8a straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nustatyta, kad valstybė narė gali nuspręsti kokia apimti turi būti įgyvendintas gamintojo atsakomybės principas, jei gamintojai padengia bent 80 % būtinų atliekų tvarkymo išlaidų siekiant Europos Sąjungos nustatytų atliekų tvarkymo tikslų ir uždavinių arba bent 50 % būtinų atliekų tvarkymo išlaidų siekiant tik valstybės narės nustatytų atliekų tvarkymo kiekybinių ir kokybinių tikslų;</p> <p>8. ATĮ 30 straipsnio 15 dalyje nustatyta, kad gamintojai ir importuotojai ar jų organizacijos gali diegti papildančias atliekų surinkimo sistemas, t. y. įtvirtinta gaminių atliekų surinkimo pirmenybė ne komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, o gamintojo sukurtoje atliekų surinkimo sistemoje.</p>	
	<p>21. (ŠRATC) dėl ATĮ projekto 36 straipsnio 8 dalies, kuria papildomas ATĮ 34¹⁸ straipsnio 12 dalimis 1, 2 ir 3 punktais</p> <p>2 punkte nustatoma, kad DGASA neimant papildomo mokesčio, išskyrus rinkliavą ar įmoką, priimtų iš gyventojų, turinčių vairuotojo pažymėjimą, buityje susidarantiems motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas, nors motociklų ir lengvųjų automobilių padangos pagal mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą yra apmokestinamieji gaminiai.</p> <p>Rinkliavą moka ne tik vairuotojai bet visi gyventojai. Kodėl rinkliavos mokėtojas, neturinti vairuotojo pažymėjimo, negalės priduoti padangų į aikštelę.</p> <p>Pagal siūlomą pakeitimą padangų atliekų surinkimo apskaita vykdoma atliekų kiekį žymint vienetais ir svoriu. Tačiau apskaitos programa yra pritaikyta tik sverti.</p>	<p>Neatsižvelgta / Paaškinimas.</p> <p>ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 36 straipsnio 8 dalimi papildomoje ATĮ 34¹⁸ straipsnio 12 dalyje siūloma numatyti, kad <u>vairuotojo pažymėjimas reikalingas tik nemokamai iš gyventojų priimant motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas</u>. ATĮ pakeitimo įstatymo projektu siūlomas reikalavimas pateikti vairuotojo pažymėjimą, o ne asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, priduodant nemokamai motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas, kad būtų išvengta piktnaudžiavimo atveju, kai nelegalių autoservisų savininkai priduoda nemokamai padangų atliekas ne tik savo vardu, bet ir kitų nepilnamečių asmenų vardu. Be to, motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekos gali susidaryti tik pas tuos gyventojus, kurie šias transporto</p>	Nesuderinta

	<p>priemonės naudoja.</p> <p>Nemokamai priimamų motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų apskaitai (vienetais ir svoriu) bus pritaikyta Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinė sistema (GPAIS). Tai numatyta ATĮ 35¹ straipsnio 1 dalyje: „Šio Įstatymo <...>, 34¹⁸, <...> straipsniuose nurodytos procedūros, susijusios su registravimusi, apskaitos vykdymu, ataskaitų teikimu, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymu, banko garantijos ir (ar) laidavimo draudimo sutarties pateikimu, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijavimu, vykdomos naudojantis Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacine sistema.“</p>	
<p>22. (ARATC) dėl ATĮ projekto 42 straipsnio 7 dalis, kuria ATĮ 34²⁴ straipsnis papildomas 14 ir 15 punktais papildomas</p> <p>Siūlymas išskirti dvi atskiras pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijas nėra logiškas. Nėra nustatytų kriterijų kas tai yra pakuočių atliekos, susidarančios nekomunalinėse atliekose ir kas tai yra pakuočių atliekos susidarančios komunalinėse atliekose.</p> <p>Siūlome šio straipsnio papildymo 14 ir 15 punktais atsisakyti.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Kad pakuočių atliekos susidaro tiek komunaliniam, tiek nekomunaliniam sraute, numatyta nuo 2013 m. galiojančiose PPATĮ 10 straipsnio 4 dalies nuostatose.</p> <p>Kaip ne kartą aiškinta anksčiau, pvz., pakuočių darbo grupės posėdžiuose aptariant rengtą aplinkos ministro įsakymą dėl būtinųjų reikalavimų komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir vežimo paslaugos teikimui, taip pat kituose pasitarimuose, komunalinėmis atliekomis laikomos buityje, t. y. namų ūkiuose susidarančios atliekos, ir kituose šaltiniuose, pvz., viešose įstaigose, mokymo įstaigose, mažose įmonėse susidarančios atliekos, kurios panašios į buityje, t. y. namų ūkiuose susidarančias atliekas. Komunalinėmis atliekomis nelaikomos stambiuose prekybos ir pramonės objektuose susidarančios atliekos, nepanašios į namų ūkiuose susidarančias, taip pat gamyboje susidarančios atliekos. Minėtuose pasitarimuose aiškinta, kad komunalinėmis atliekomis nelaikomos pakuočių atliekos, kurios susidarė prekybos ar kt. įmonių gamybinėse ir sandėliavimo patalpose, pvz., transporto pakuočių atliekos.</p>	<p>Suderinta</p>
<p>23. (KRATC) dėl ATĮ projekto 54 straipsnio, papildančio ATĮ 35 straipsnį 3 dalimi</p> <p>Teisės akto projekte numatoma, įtvirtinti savivaldybių atsakomybę už Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo plano 2021-2027 m. kiekybinių užduočių neįgyvendinimą: savivaldybei už Vyriausybės tvirtinamame valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pažymėtina, kad naujos redakcijos ATĮ 35 str. 3 d. nustatoma savivaldybių atsakomybė už Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo plane nustatytų kiekybinių užduočių, susijusių su komunalinių atliekų rūšiuojamuoju surinkimu ir perdirbimu (toliau šioje dalyje – savivaldybės</p>	<p>Suderinta</p> <p>(su sąlyga, kad bus nustatyta savivaldybių atsakomybė už komunalinių</p>

<p>(toliau šioje dalyje – VAPTP) tai savivaldybei nustatytų kiekybinių užduočių, susijusių su komunalinių atliekų rūšiuojamuoju surinkimu ir perdirbimu (toliau šioje dalyje – savivaldybės kiekybinės užduotys), neįgyvendinimą Vyriausybės sprendimu nustatoma pareiga prisidėti prie finansinės sankcijos <...>. 2024-02-20 aiškinamajame rašte pasisakoma, kad neva pakeitimais siekiama didesnės savivaldybių motyvacijos vykdyti joms nustatytas užduotis. Kadangi būtinas pereinamasis laikotarpis prisitaikymui, šie pakeitimai įsigalios 2025 m. sausio 1 d. Atkreiptinas dėmesys, kad savivaldybėms negali būti nustatoma atsakomybė už tai, už ką jos nėra atsakingos pilna apimtimi, kadangi rūšiuojamojo surinkimo ir perdirbimo užduočių įgyvendinimas priklauso ir nuo kitų subjektų, tai yra, gamintojų ir importuotojų organizacijų, prekybos centrų, katilinių, kitų regione veikiančių atliekų tvarkytojų. Siems minėtiems subjektams įstatymų leidėjas net nenumato pareigos pateikti visų atliekų apskaitos duomenų nei savivaldybėms ar jų įgaliotoms institucijoms. Šiuos duomenis renka ir kaupia Aplinkos apsaugos agentūra. Savivaldybės ir jų įgalioti asmenys visų duomenų neturi. Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacija kreipėsi raštu į Ministeriją, prašydama koreguoti subjektų pareigas dėl atliekų apskaitos ir duomenų pateikimo, tačiau atsakymo vis dar negavo. Dėl šios priežasties savivaldybės net neturi tikslų duomenų apie atliekų apskaitą ir tinkamą atliekų sutvarkymą siekiant tiek rūšiuojamojo surinkimo, tiek perdirbimo užduočių įgyvendinimo. Pažymėtina, kad Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad konstituciniai teisingumo, teisinės valstybės principai suponuoja ir tai, kad už teisės pažeidimus valstybės nustatomos poveikio priemonės turi būti proporcingos (adekvačios) teisės pažeidimui, turi atitikti siekiamus teisėtus ir visuotinai svarbius tikslus, neturi varžyti asmens akivaizdžiai labiau negu reikia šiems tikslams pasiekti; tarp siekiamo tikslo nubausti teisės pažeidėjus ir užtikrinti teisės pažeidimų prevenciją ir pasirinktų priemonių šiam tikslui pasiekti turi būti teisinga pusiausvyra (proporcingumas); konstitucinis teisingumo principas reikalauja nustatomas nuobaudas diferencijuoti taip, kad jas taikant būtų galima atsižvelgti į teisės pažeidimo pobūdį, į atsakomybę lengvinančias ir kitas aplinkybes, kad atsižvelgiant į tai būtų galima skirti mažesnę nuobaudą nei sankcijoje numatytoji minimali ir kt.; įstatymuose už įstatymų pažeidimus nustatomos baudos turi būti tokio dydžio, koks yra būtinas siekiant teisėto ir visuotinai svarbaus tikslo – užtikrinti įstatymų laikymąsi, nustatytų pareigų vykdymą (Konstitucinio Teismo 2000 m. gruodžio 6 d., 2001 m. spalio 2 d., 2004 m. sausio 26 d., 2005 m. lapkričio 3 d., 2005 m. lapkričio 10 d. nutarimai). Kyla klausimas, ar teisės akto projekto rengėjai įvertino visas atsakomybės kilimo</p>	<p>kiekybinės užduotys), neįgyvendinimą ne pilna apimtimi, o 80 proc. Sutiktina, kad rūšiuojamojo surinkimo ir perdirbimo užduočių įgyvendinimas priklauso ir nuo kitų subjektų, tačiau savivaldybės, vykdydamos savarankiškąją komunalinių atliekų tvarkymo organizavimo funkciją, gali taikyti įvairius įrankius ir priemones koordinuojant komunalinių atliekų tvarkymo sistemos dalyvių veiksmus ir skatinant jų bendradarbiavimą, kontroliuojant ir prižiūrint atliekų rūšiavimo procesą, skatinant atliekų paruošimo pakartotinai naudoti ir perdirbimo procesus. Valstybė šiuo atveju turi tik teisės aktų, numatančių bendruosius atliekų tvarkymo reikalavimus, leidimo įrankį. Visi konkretus komunalinių atliekų tvarkymo reikalavimai ir sąlygos, atliepančios kiekvienos savivaldybės specifiškumą, numatyti savivaldybių teisės aktuose, vadovaudamasi kuriais savivaldybės gali operatyviai priimti sprendimus, padėsiančius spręsti su atliekų tvarkymu susijusių užduočių vykdymu susijusias problemas. Todėl valstybei paliekama 20 proc. atsakomybės.</p> <p>Dėl pareigos juridiniams asmenims teikti savivaldybėms informaciją apie atliekų tvarkymą nustatymo žr. argumentus dėl LRATCA pastabos Nr. 8.</p>	<p>atliekų, už kurių tvarkymą neatsakingi gamintojai ir importuotojai, užduočių nepasiekimą)</p>
---	--	---

	<p>prielaidas bei principus, priskirdamas atsakomybę už užduočių neįgyvendinimą išimtinai tik savivaldybėms.</p> <p>Nekeisti esamo reglamentavimo arba į atsakomybės už rūšiuojamojo surinkimo ir perdirbimo užduočių neįgyvendinimą institutą įtraukti visus dėl to atsakingus subjektus.</p>		
	<p>24. (ARATC) dėl ATĮ projekto 54 straipsnis, papildantis ATĮ 35 straipsnį 3 dalimi</p> <p>Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane savivaldybėms nustatyta užduotis yra biologinių atliekų kompostavimo ir rūšiuojamuoju būdu surenkamų atliekų procento pasiekimas. Šios užduoties įgyvendinimo skaičiavimui metodikos parengtos nėra. Taip pat jokiuose teisės aktuose nėra nurodyta kokia dalimi, rūšiuojamuoju būdu surenkami, atskiri atliekų srautai prisideda prie perdirbimo užduočių įgyvendinimo.</p> <p>Savivaldybėms Plane nėra ir negali būti nustatomos užduotys susijusios su atliekų perdirbimu, išskyrus biologinių atliekų, kadangi nei savivaldybė, nei RATC neturi atliekų perdirbimo įrenginių, nekuria perdirbimo pajėgumų, išskyrus biologinių atliekų, nereguliuoja ir nekontroliuoja perdirbimo procesų. Esant dabartiniam reglamentavimui negauna duomenų apie savivaldybės teritorijoje susidariusias komunalines atliekas ir apie jų perdirbimą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau manome, kad nesant teisinio reglamentavimo, už kokias konkrečiai užduotis savivaldybė yra atsakinga, kaip jos turi būti skaičiuojamos, kas pateikia informaciją savivaldybei ar RATC apie perdirbtas atliekas, neturėtų būti sprendžiama savivaldybių prisidėjimas už neįvykdytas perdirbimo užduotis, kurios nustatytos ir šiuo metu keliamos Lietuvai.</p> <p>Nesutinkame su siūlomu 35 straipsnio papildymu 3 dalimi. Pirmiausia siūlome nustatyti aiškias ir konkrečias užduotis už kurias savivaldybės gali būti atsakingos. Parengti aiškias metodikas nustatytų užduočių įgyvendinimo skaičiavimui</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Po pateikto derinti ATĮ pakeitimo Aplinkos ministerija, atsižvelgdama į naujojo laikotarpio Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plano³, regioninių ir savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planų uždavinius ir užduotis, planuoja keisti Informacijos apie regioniniuose atliekų tvarkymo planuose, Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane ir kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir užduočių vykdymą atliekų tvarkymo srityje teikimo tvarkos aprašo⁴ reikalavimus regiono plėtros taryboms ir savivaldybėms dėl informacijos apie atliekų prevenciją ir tvarkymą pateikimo.</p> <p>Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane numatoma nustatyti biologinių atliekų perdirbimo užduotis savivaldybėms. Atliekų perdirbimo užduočių, kurių savivaldybės objektyviai įvykdyti negali, nustatyti neplanuojama.</p> <p>Pažymėtina, kad teisingas atliekų rūšiavimas koreliuoja su atliekų perdirbimu.. Pagal naujos redakcijos ATĮ nuostatas Aplinkos ministerija bus įpareigota parengti atliekų rūšiavimo sąrašą, komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos administravimo standartą, o savivaldybės privalės užtikrinti atliekų turėtojų vykdomo komunalinių atliekų rūšiavimo kontrolę. Savivaldybės yra arčiausiai atliekų turėtojų ir privalės su jais dirbti šviečiant, informuojant apie teisingą atliekų rūšiavimą. Kuo geriau atliekų turėtojai rūšiuos, tuo lengviau vyks atliekų perdirbimo procesas. Be savivaldybių indėlio, atsakingo darbo ir atsakomybės prisiėmimo valstybė negalės pasiekti EK atliekų pagrindų direktyvoje 2008/98/EB nustatytų komunalinių atliekų tvarkymo tikslų.</p>	<p>Suderinta (su sąlyga, kad bus nustatyta savivaldybių atsakomybė už komunalinių atliekų, už kurių tvarkymą neatsakingi gamintojai ir importuotojai, užduočių nepasiekimą)</p>

³ Patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519 „Dėl Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano patvirtinimo“.

⁴ Patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. D1-863 „Dėl Informacijos apie regioniniuose atliekų tvarkymo planuose, Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane ir kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir užduočių vykdymą atliekų tvarkymo srityje teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas). Aprašo 4.2, 4.2.1, 4.2.2 papunkčiai.

		Taip pat žr. argumentus dėl LRATCA pastabos Nr. 23.	
1. Alytaus RATC dėl MATĮ 5 straipsnio, kuriuo 7 straipsnis papildomas 11 dalimi	<p>Pakeitime mokestinių metų vartotojų kainų indeksas už aplinkos teršimą sąvartynuose šalinamomis atliekomis nustatomas kiekvienų mokestinių metų liepos mėnesio kainas palyginus su 2023 metų liepos mėnesio kainomis. Apskaičiuotas vartotojų kainų indeksas taikomas nuo ateinančių mokestinių metų pradžios.</p> <p>Siūlome, kad apskaičiuotas vartotojų kainų indeksas už aplinkos teršimą sąvartynuose šalinamomis atliekomis būtų taikomas einamiems finansiniams metams. 2024 metų liepos mėnesio kainas palyginus su 2023 metų liepos mėnesio kainomis gautas indeksas būtų taikomas deklaruojant mokestį už 2024 metus, o ne sekančius mokestinius metus.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>MATĮ 7 straipsnio 9 dalis patikslinama taip:</p> <p>„9. Mokesčio už aplinkos teršimą tarifai indeksuojami kiekvienais metais, pasibaigus mokestiniam laikotarpiui, taikant indeksavimo koeficientą, kuris nustatomas Valstybės duomenų agentūros apskaičiuotą ir Oficialiosios statistikos portale paskelbtą atitinkamų mokestinių metų vartotojų kainų indeksą dalijant iš šimto. Mokestinių metų vartotojų kainų indeksas nustatomas kiekvienų mokestinių metų gruodžio mėnesio kainas palyginus su 2018 metų gruodžio mėnesio kainomis. Mokesčio už aplinkos teršimą tarifai indeksuojami, kai apskaičiuotas vartotojų kainų indeksas lygus 101 arba didesnis.“</p> <p>O MATĮ 7 straipsnio daly išbraukiamas antrasis sakiny, kad indeksas taikomas nuo ateinančių metų:</p> <p>„11. Mokestinių metų vartotojų kainų indeksas šio įstatymo 8 priede nurodytiems mokesčio už aplinkos teršimą tarifams nustatomas kiekvienų atitinkamų mokestinių metų liepos mėnesio kainas palyginus su 2023 metų liepos mėnesio kainomis. Apskaičiuotas vartotojų kainų indeksas taikomas nuo ateinančių mokestinių metų pradžios.“</p>	Suderinta
2. Alytaus RATC dėl MATĮ 8 priedo pakeitimo	<p>Atsižvelgiant į tai, kad asbesto turinčių atliekų vienintelis atliekų tvarkymo būdas yra šalinimas ir jis gali būti šalinamas tiek, nepavojingųjų atliekų sąvartyno atskirose sekcijose, tiek inertinių atliekų sąvartynuose, tiek pavojingųjų atliekų sąvartynuose. Manome, kad mokestis už šių atliekų šalinimą turi būti nustatomas pagal atlieką, o ne įrenginį, kuriame jos yra šalinamos, todėl siūlome keičiant teisės aktą taip pat pakeisti ir 8 priedo 2 punktą suvienodinant mokestį už šalinamas asbesto turinčias atliekas.</p> <p>Siūlome 8 priedo 2 punktą išdėstyti taip:</p> <p>„Nepavojingųjų atliekų sąvartyno atskirose sekcijose, inertinių atliekų sąvartynuose ir pavojingųjų atliekų sąvartynuose, šalinamos asbesto atliekos</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Lietuvoje veikiančių 11 regioninių nepavojingųjų atliekų sąvartynų pajėgumai gerokai didesni už 1 inertinių atliekų sąvartyno ir 1 pavojingųjų atliekų sąvartyno pajėgumus, vertinant ribotas galimybes didinti pavojingųjų atliekų sąvartyno ir inertinių atliekų sąvartyno pajėgumus, nemanome, kad mokestinėmis priemonėmis turėtų būti skatinama didinti tokiuose sąvartynuose šalinamų atliekų kiekį, juose šalinant ir asbesto atliekas. Todėl pažymėtina, kad minėtuose inertinių ir pavojingųjų atliekų sąvartynuose turi būti šalinamos tik tos (atitinkamai) inertinės, pavojingos atliekos, kurių neįmanoma sutvarkyti kitais (aukštesnio prioriteto) tvarkymo būdais.</p>	<p>Pastaba nesusijusi su MATĮ pakeitimų apimtimi.</p> <p>Bus papildomai vertinama vėliau.</p>
1. Alytaus RATC dėl RĮ projekto 2 straipsnio, kuriuo keičiama 13		Neatsižvelgta.	Suderinta

	<p>straipsnio 3 dalis</p> <p>Savivaldybės taryba atskiru sprendimu gali vietinės rinkliavos dydį kartą per metus indeksuoti taikydama metinį vartotojų kainų indeksą, jeigu jis didesnis kaip 110.“</p> <p>Siūlome numatyti galimybę sumuoti dviejų ar trijų metų indeksus ir viršijus nustatytą dydį numatyti galimybę atskiru savivaldybės sprendimu indeksuoti vietinės rinkliavos dydžius.</p>	<p>Pakartotinai paaiškiname, kad Rinkliavų įstatyme numatyta galimybė perskaičiuoti vietinės rinkliavos dydį esant neeilinėms ir kasmet nesikartojančioms sąlygoms, kai metinis vartotojų kainų indeksas didesnis kaip 110.</p> <p>Naujos redakcijos ATĮ 30² straipsnio 11 dalyje numatyta galimybė kasmet perskaičiuoti rinkliavos ar įmokos dydžius, jeigu savivaldybėje faktiškai patiriamos komunalinių ir kitų buityje susidarantių atliekų tvarkymo sąnaudos viršija arba yra mažesnės už atliekų turėtojų per kalendorinius metus sumokėtą rinkliavos ar įmokos lėšų sumą.</p>	
	<p>1. Alytaus RATC dėl PPATĮ 7 straipsnio 7 dalies pakeitimas</p> <p>Įstatyme numatyta, kad gamintojai ir importuotojai, organizuodami savo reikmėms sunaudotų pakuočių atliekų tvarkymą, sutartis dėl tokių atliekų sutvarkymo sudaro su atliekų tvarkytojais, kurie pagal Atliekų tvarkymo įstatymo 34³¹ straipsnio 1 dalį turi teisę išrašyti pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus. Manome, kad savo reikmėms sunaudotų pakuočių atliekų tvarkymas turėtų būti vykdomas per papildančias sistemas, kurias gamintojai ir importuotojai turėtų suderinti su savivaldybe, kad surenkami pakuočių atliekų kiekiai patektų į rūšiuojamojo surinkimo sistemą ir savivaldybės galėtų įgyvendinti joms nustatytas užduotis.</p> <p>Siūlome 7 straipsnio 7 dalyje numatyti, kad gamintojai ir importuotojai, savo reikmėms sunaudotų pakuočių atliekų tvarkymą, organizuoja per savivaldybėje įdiegtas papildančias sistemas.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Savo reikmėms sunaudotų pakuočių atliekos nepriskiriamos komunalinėms atliekoms. Tai nepanašios į buityje susidarantią, t. y. namų ūkių atliekas, nes daugiausia tai transporto pakuočių atliekos.</p>	<p>Pastaba nesusijusi su PPATĮ pakeitimų apimtimi.</p> <p>Bus papildomai vertinama vėliau.</p>
	<p>2. Alytaus RATC dėl PPATĮ</p> <p>Įstatyme nėra jokių nuostatų dėl šienainio plėvelės tvarkymo.</p> <p>Siūlome papildyti įstatymą šienainio plėvelės tvarkymo per organizacijas nuostatomis kaip ir augalų apsaugos produktų pakuočių.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šienainio plėvelė nėra gamintojo atsakomybės principo objektas (pagal PPATĮ 2 str. 4 d.)</p>	<p>Pastaba nesusijusi su PPATĮ pakeitimų apimtimi.</p>
<p>UAB „VAATC“, TAIS, 2024-03-12, Nr. 1.13.-24/47</p>	<p>1. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalimi, kuria keičiama Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo (toliau – ATĮ) 2 straipsnio 12 dalis, siūloma įtvirtinti medžiagos, kuri turi būti naudojama užpildymui atliekomis, sąvoką. Manytina, kad užpildymui atliekomis gali būti naudojamos tik atliekos, o ne medžiagos.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pagal ATĮ 2 str. 6 d. apibrėžimą atliekos – <u>medžiaga ar daiktas</u>, kurių turėtojas atsikrato, ketina ar privalo atsikratyti. ATĮ 2 str. 65¹ d. pateikiamame sąvokos „užpildymas atliekomis“ apibrėžime nurodyta, kad šios atliekų naudojimo veiklos metu naudojamos atliekos. Abi sąvokos yra perkeltos iš direktyvos 2008/98/EB ir aprobuotos VLKK.</p>	<p>Suderinta. (su sąlyga, kad bus patikslinta derinimo pažyma)</p>

	<p>2. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 9 dalimi, kuria ATĮ 2 straipsnis papildomas 39¹ dalimi, siūloma įtvirtinti kitų buityje susidarančių atliekų sąvoką, kurių vienas iš požymių – jų tvarkymas savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje. Pritariant tokiam reguliavimui bei atsižvelgiant į tai, kad komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų sąvokos apibrėžiant šių atliekų teisinį statusą ATĮ pakeitimo įstatymo projekte vartojamos kartu, siūlytina šį požymį įtvirtinti ir ATĮ 2 straipsnio 39 dalyje įtvirtintoje komunalinių atliekų sąvokoje. Priešingu atveju nėra suprantama kodėl vienodos kilmės atliekos apibrėžiamos skirtingai šio požymio atžvilgiu. Pažymėtina ir tai, kad ATĮ bei ATĮ pakeitimo įstatymo projekto normose, akivaizdžiai reikalaujančiose šio požymio jose minimoms atliekoms, šio požymio pasigendama: pavyzdžiui, ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 12 dalyje nurodoma, kad komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo administravimas apima ir teisės aktų, reglamentuojančių komunalinių atliekų tvarkymą, nors akivaizdu, kad toks reglamentavimas gali apimti tik savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje tvarkomas komunalines atliekas. Kita vertus, ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 11 dalimi keičiant ATĮ 2 straipsnio 40 dalyje įtvirtintą komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos sąvoką, atliekų tvarkymo savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose požymis atliekoms priskiriamas, kas patvirtina būtinybę tiesiogiai priskirti jį komunalinių atliekų apibrėžčiai. Pastebėtina, kad pastarojoje sąvokoje, kaip ir įtvirtinamoje ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 10 dalimi bei 3 straipsnio 1 dalimi, minėto požymio priskyrimas kitoms buityje susidarančioms atliekoms yra perteklinis, kadangi jos yra jau apibrėžtos naudojant šį požymį.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Tai, kad komunalinės atliekos privalomai tvarkomos savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose aiškiai nustatyta ATĮ 25 straipsnyje apibrėžiant savivaldybių funkcijas. Todėl siūlomas komunalinių atliekų sąvokos tikslinimas laikytinas pertekliniu.</p> <p>Kitoms buityje susidarančioms atliekoms suteikiamas požymis „tvarkomos savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje“ tam, kad būtų aišku, jog rinkliavos ar įmokos lėšomis apmokamos tik tokių „kitų buityje susidarančių atliekų“ tvarkymo sąnaudų, kurias savivaldybės priima tvarkyti savo organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose.</p> <p>ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 10 dalis patikslinta ir dėstoma taip:</p> <p>„10. Pakeisti 2 straipsnio 39¹ dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„39¹. Komunalinių atliekų tvarkymo lėšų administravimas – Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 55 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka savivaldybės ar savivaldybės pavedimu Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 55 straipsnio 1 dalyje nurodyto juridinio asmens atliekamas vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių nekomunalinių atliekų tvarkymą ar kitos įmokos už komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių nekomunalinių atliekų surinkimą ir jų tvarkymą lėšų surinkimas iš atliekų turėtojų ir kitos funkcijos, nurodytos šio Įstatymo Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30⁵ straipsnio 1 dalyje.“</p> <p>ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalis patikslinta ir dėstoma taip:</p> <p>„1. Pakeisti 4 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1. Atliekų turėtojas šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi atliekas perduoti atliekų tvarkytojams arba gali tvarkyti atliekas pats. Atliekos tvarkomos pagal aplinkos ministro patvirtintose Atliekų tvarkymo taisyklėse nustatyta tvarka tvirtinamas atliekų tvarkymo taisyklės. Komunalinės atliekos ir kitos buityje susidarančios nekomunalinės atliekos (toliau – kitos buityje susidarančios atliekos) tvarkomos savivaldybių atliekų</p>	<p>Suderinta</p>
--	--	--	-------------------------

	<p>tvarkymo taisyklėse nustatyta tvarka. Atliekų turėtojas pagal sudarytą ~~rašytinės formos rašytinę~~ sutartį dėl atliekų naudojimo ir (ar) šalinimo atliekas perduoda atliekų tvarkytojams, turintiems teisę tvarkyti atliekas, išskyrus komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų perdavimą vadovaujantis šio Įstatymo 30¹ straipsniu. Atliekų turėtojas, kuris perdavė atliekas atliekų tvarkytojui (tvarkytojams), privalo turėti galutinį atliekų sutvarkymą patvirtinantį dokumentą, išskyrus komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų perdavimą vadovaujantis šio Įstatymo 30¹ straipsniu.“</p>	
<p>3. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 9 dalimi, kuria ATĮ 2 straipsnis papildomas 38¹ dalimi, apibrėžiant kitų buityje susidarančių atliekų sąvoką, nurodoma, kad joms nepriskiriamos atliekos, už kurių tvarkymą atsakingi gamintojai ir (ar) importuotojai pagal gamintojo atsakomybės principą. Pastebėtina, kad ATĮ 2 straipsnio 36¹ dalyje nustatyta, kad „Gamintojo ir importuotojo atsakomybės principas (toliau – gamintojo atsakomybės principas) – gamintojams ir importuotojams taikomas principas, pagal kurį gamintojai ir importuotojai atsakingi už jų vidaus rinkai tiekiamų gaminių ir pakuočių, rinkai pateikiamų drėgnųjų servetėlių, oro balionėlių, tabako gaminių su filtrais, filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, ir žvejybos įrankių, kurių sudėtyje yra plastiko, poveikį aplinkai per visą jų gyvavimo ciklą nuo gamybos iki saugaus atliekų sutvarkymo.“, o 32¹ straipsnyje nustatoma, kad gamintojo atsakomybės principas taikomas elektros ir elektroninės įrangos atliekoms, eksploatuoti netinkamų transporto priemonėms, alyvos atliekoms, baterijų ir akumuliatorių atliekoms, Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 3 priede išvardytų apmokestinamųjų gaminių (įskaitant motociklų ir lengvųjų automobilių padangas, akumulatorius, baterijas, tepalų ir oro filtrus, autotransporto priemonių amortizatorius) atliekoms, pakuočių atliekoms, vienkartinį plastikinių gaminių ir žvejybos įrankių, kurių sudėtyje yra plastiko, atliekoms. Įvertinant nurodytą esamą ATĮ reguliavimą, visos minėtos atliekos nepatenka į kitų buityje susidarančių atliekų apibrėžtį. Taip pat jos nėra daugeliu atveju priskirtinos ir komunalinėms atliekoms. Atsižvelgiant į tai, siūlomu reguliavimu komunalinių atliekų tvarkymo paslauga neapims, o savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose negalės būti tvarkomos, pavyzdžiui, padangų atliekos. Pastebėtina, kad nepaisant tokios siūlomos apibrėžties ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 11 straipsnio 14 ir 15 dalimis nustatoma, kad</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 11 dalimi keičiama ATĮ 2 straipsnio 40 dalis patikslinta ir dėstoma taip:</p> <p>„40. Komunalinių atliekų tvarkymo paslauga – viešoji paslauga, apimanti komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių nekomunalinių atliekų surinkimą, vežimą, naudojimą, šalinimą, šių veiklų organizavimą, stebėseną, šalinimo vietų vėlesnę priežiūrą ir atliekų, už kurių tvarkymą atsakingi gamintojai ir (ar) importuotojai pagal gamintojo atsakomybės principą, tvarkymą tokia apimtimi, kiek jį organizuoja savivaldybės ar komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriai, o ne gamintojai ir (ar) importuotojai ir (ar) jų organizacijos pagal Atliekų tvarkymo įstatymo aštuntąjį¹ – aštuntąjį⁶ ir aštuntąjį¹¹ skirsnius ir (ar) Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą.“</p> <p>ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 22 dalimi keičiama ATĮ 2 straipsnio 58⁵ dalis patikslinta ir dėstoma taip:</p> <p>„58⁵. Reguluojamoji veikla – regioninių atliekų tvarkymo centrų vykdomi komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių nekomunalinių atliekų tvarkymas (įskaitant šių atliekų tvarkymą savivaldybės pavedimu regioninių atliekų tvarkymo centrų valdomose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir (ar) kompostavimo aikštelėse, tačiau neįskaitant šių atliekų surinkimo ne didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir vežimo) ir atlieku, kurioms taikomas</p>	<p>Suderinta</p>

	<p>komunalinių atliekų turėtojams turi būti užtikrinta galimybė atiduoti apmokestinamiesiems gaminiais priskiriamas padangų atliekas bei užtikrintas jų tvarkymas. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjai turėtų įvertinti siūlomą reguliavimą bei įvertinti tokio pakeitimo pasekmes.</p>	<p>gamintojo atsakomybės principas, tvarkymas savivaldybės pavedimu regioninių atliekų tvarkymo centrų valdomose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir (ar) kompostavimo aikštelėse tokia apimtimi, kiek jo neįpareigoti organizuoti gamintojai ir (ar) importuotojai ir (ar) jų organizacijos pagal Atliekų tvarkymo įstatymo aštuntąjį¹ – aštuntąjį⁶ ir aštuntąjį¹¹ skirsnius ir (ar) Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą, kurių įkainius ar kainas reguliuoja valstybė, taip pat bendro atliekų deginimo įrenginių, atliekų deginimo įrenginių valdytojų vykdoma-vykdomas komunalinių atliekų tvarkymo veikla tvarkymas, kurios kurio įkainius ar kainas reguliuoja valstybė. Reguluojamajai veiklai nepriskiriama veikla, kurios sąnaudas Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka prideda savivaldybių tarybos, nustatydamos vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ar kitos įmokos už komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose dydžius.““</p>	
	<p>4. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 9 dalimi, kuria ATĮ 2 straipsnis papildomas 38¹ dalimi apibrėžiama nauja sąvoka „kitos buityje susidarančios atliekos“. Pastebėtina, kad pagal apibrėžtį ši sąvoka apima nebaigtinių atliekų rūšių sąrašą, tačiau kitais projekto pakeitimais siūloma įtvirtinti pareigą tvarkyti tik kai kurias šių atliekų rūšis, pavyzdžiui, statybines. Projekto rengėjais turėtų įvertinti apibrėžties apimtį bei ją pagrįsti.</p>	<p>Atsižvelgta. Bus papildytas aiškinamasis raštas. „Kitos buityje susidarančios atliekos“ – visos ATĮ 2 str. 39 d. nurodytos komunalinių atliekų sąvokos apibrėžtyje nepaminėtos, fizinių asmenų kasdienėje veikloje susidarančios atliekos, kurias savivaldybė, atsižvelgdama į ATĮ 30 straipsnio 9 dalies⁵ nuostatas ir turimą atliekų tvarkymo infrastruktūrą ir pajėgumus, tvarko jos organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje. „kitoms buityje susidarančioms atliekoms“ nepriskiriamos atliekos, kurioms taikomas gamintojo atsakomybės principas. „Kitų buityje susidarančių atliekų“ pavyzdžiai: statybinės atliekos, susidariusios gyventojui atliekant darbus statybos ūkio būdu, padangų,</p>	<p>Suderinta</p>

⁵ „9. Savivaldybių komunalinių atliekų tvarkymo sistemose gali būti tvarkomos visos atliekos, išskyrus atliekas įmonių, kurių leidimuose nustatyti atliekų tvarkymo reikalavimai negali būti įvykdyti šiose sistemose.“

		<p>nepriskiriamų apmokestinamiesiems gaminiais, atliekos (pvz., dviračių, neįgaliųjų vežimėlių, riedučių, riedlenčių, paspirtukų, vaikiškų ar kitokių vežimėlių padangų ir padangų, sveriančių mažiau kaip 3 kg) atliekos (toliau – kitos buityje susidarantys atliekos).</p> <p>2021 m. gruodžio 23 d. buvo priimtas Atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymas Nr. XIV-875⁶ (toliau – ATĮ pakeitimo įstatymas). ATĮ pakeitimo įstatymu Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai (toliau – VERT) pavesta reguliuoti RATC, bendro atliekų deginimo įrenginių, atliekų deginimo įrenginių valdytojų vykdomą komunalinių atliekų tvarkymo veiklą, nustatyti komunalinių atliekų tvarkymo regionines (reguliuojamąsias) kainas ir komunalinių atliekų deginimo vienos tonos įkainio viršutinę ribą (toliau – reforma dėl VERT reguliavimo).</p> <p>Igyvendinant reformą dėl VERT reguliavimo, tame tarpe rengiant ATĮ pakeitimo įstatymo nuostatas atliepiančius poįstatyminius teisės aktus, taip pat buvo pastebėta, kad atitinkamos ATĮ pakeitimo įstatymo nuostatos ir jų įgyvendinimas sąlygoja nepakankamą teisinį apibrėžtumą ir (ar) teisinės spragas. Todėl iškilo poreikis tikslinti RATC vykdomos komunalinių atliekų tvarkymo veiklos reguliavimo apimtį ir į rinkliavą ar įmoką trauktinų sąnaudų apimtį.</p> <p>Pagal ATĮ pakeitimo įstatymo įsigaliojusias nuostatas į rinkliavą ar įmoką nebegalės kaip anksčiau būti įtrauktos kitų buityje susidarantių ne komunalinių atliekų (pvz., statybinių atliekų) tvarkymo sąnaudos.</p> <p>Neužtikrinus galimybės įtraukti kitų buityje susidarantių ne komunalinių atliekų (pvz., statybinių atliekų) tvarkymo sąnaudų į rinkliavą ar įmoką, galėtų kilti grėsmė, kad savivaldybės ir RATC iš gyventojų buityje susidariusias kitas nei komunalines atliekas DGAS aikštelėse priims apmokestinant nuo pirmo kilogramo, kas galėtų sąlygoti nelegalų šių atliekų šalinimą gamtinėje aplinkoje.</p> <p>Pažymėtina, kad ATĮ pakeitimai, susiję su kitų buityje susidarantių ne komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudų įtraukimu į rinkliavą ar įmoką, nukreipti į šiuo</p>	
--	--	---	--

⁶ Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 11², 12, 28, 30, 30¹, 30², 35¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25¹, 30³, 30⁴, 30⁵, 30⁶, 30⁷, 30⁸, 30⁹ straipsniais, septintuoju¹ ir septintuoju² skirsniais įstatymą Nr. XIV-875 (toliau – ATĮ pakeitimo įstatymas).

		<p>metu galiojančios (t. y. iki pirmų regioninių kainų patvirtinimo) tvarkos (<i>status quo</i>), išlaikymą, todėl atitinkamas ATĮ pakeitimas neturi įtakos atliekų turėtojų mokamų rinkliavos ar įmokos sumų dydžiui.</p> <p>Neištaisius teisinių spragų ir neišplėtus teisinio reguliavimo apimties, VERT pagal galiojančias ATĮ nuostatas⁷ patvirtinus regionines kainas, o savivaldybėms, atsižvelgusioms į VERT nustatytą regioninę kainą, nustatčius naujus rinkliavos ar įmokos dydžius, nebūtų visa apimtimi užtikrintas atliekų tvarkymo srityje taikomo principo „teršėjas moka“ įgyvendinamas, t. y. šis principas nebūtų taikomas visų savivaldybės sąnaudų, patiriamų užtikrinant komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose, atžvilgiu.</p> <p>Siekiant ateityje išvengti situacijos, kai savivaldybės pradės tvarkyti ATĮ nepaminėtą „kitoms buityje susidarančioms atliekoms“ priskirtiną atliekų srautą ir dėl to, kad srautas nepaminėtas ATĮ, negalės įtraukti minėto atliekų srauto tvarkymo sąnaudų į rinkliavą ar įmoką, ir neriboti savivaldybių apsisprendimo laisvės dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje tvarkomų atliekų, baigtinis „kitų buityje susidarančių atliekų“ sąrašas nebus nustatomas.</p>	
	<p>5. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 13 dalimi siūloma ATĮ 2 straipsnio 42 dalyje nustatyti, kad komunalinių atliekų tvarkymo regione savivaldybės bendradarbiauja siekdamos užtikrinti efektyvų komunalinių atliekų tvarkymo sistemos funkcionavimą. Įvertinant kitus ATĮ pakeitimo įstatymo projekte siūlomos pakeitimus, kuriais nustatoma, kad komunalinių atliekų tvarkymo paslauga, kaip vieša paslauga apima tik savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose tvarkomų komunalinių atliekų tvarkymą, manytina, kad reguliavimas tobulintinas nustatant, kad komunalinių atliekų tvarkymo regione savivaldybės bendradarbiauja siekdamos užtikrinti efektyvų savivaldybių organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos funkcionavimą.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 13 dalimi keičiama ATĮ 2 straipsnio 42 dalis patikslinta ir dėstoma taip:</p> <p>„42. Komunalinių atliekų tvarkymo regionas – teritorija, apimanti daugiau negu vienos savivaldybės teritoriją, kurioje savivaldybės bendradarbiauja siekdamos užtikrinti efektyvų savivaldybių organizuojamų komunalinių atliekų tvarkymo sistemos sistemų funkcionavimą, kokybiškų ir prieinamų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą visiems regiono komunalinių atliekų turėtojams.“</p>	Suderinta
	<p>6. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 11 straipsnio 9 dalimi papildant ATĮ 30 straipsnio 3 dalį 16 punktu naudojama „komunalinių ir kitų buityje susidarančių atliekų (įskaitant antrines žaliavas)“ sąvoka. Nėra aišku</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo naujos redakcijos ATĮ 30 str. 3 d. 16 p. patikslintas ir dėstomas</p>	Suderinta

⁷ ATĮ 30² straipsnio 6, 7 dalys.

	<p>kodėl ši sąvoka naudojama išskirtinai atliekų susidarymo savivaldybės teritorijoje ir tvarkymo apskaitos kontekste, kodėl šiuos atvejus išskiriamos antrinės žaliavos, prie kurių – komunalinių ar buityje susidarančių atliekų šios žaliavos priskiriamos, bei kodėl visos antrinės žaliavos priskiriamos prie atliekų (pažymėtina, kad ATĮ 2 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad antrinės žaliavos apima tiek atliekas, tie ir iš atliekų gautas medžiagas). Manytina, kad šios sąvokos turi būti atsisakoma arba, įvertinant jos naudojimo tikslą, ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjai turi ATĮ pakeitimo įstatymo projekte daryti pakeitimus, užtikrinančius teisinio reguliavimo aiškumą.</p>	<p>taip:</p> <p>„16) kaupti ir teikti savivaldybei šio Įstatymo 28 straipsnio 8 dalyje nurodytą informaciją;“</p>	
	<p>7. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 11 straipsnio 18 dalimi keičiant ATĮ 30 straipsnio 16 dalį siūloma nustatyti, kad turi būti sudaromos sutartys dėl gaminių atliekų tvarkymo organizavimo finansavimo vežimo iš komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančių didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių ir jų panaudojimo organizavimo proporcingai gamintojo ir (ar) importuotojo ar jų organizacijos užimamai rinkos daliai sutartis. Pastebėtina, kad sudaryti sutarčių su visais gamintojais ir (ar) importuotojais praktiškai nepavyksta jiems tokių sutarčių sudarymo vengiant. Suprantant, kad yra numatytas kontrolės mechanizmas, pastebėtina, kad turi būti numatoma kaip tokiais atvejais turi būti sprendžiamas surinktų atliekų tvarkymo ta dalimi, kuria sutartimis nėra užtikrintas jų tvarkymas, klausimas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Nauja pastaba.</p> <p>Už prievolės sudaryti sutartį nevykdymą tiek vienai, tiek kitai sutarties šaliai AAĮ pakeitimo įstatymo projekto 7 straipsnio 1 dalimi, kuria keičiama AAĮ 102 straipsnio 3 dalis, siūloma taikyti ekonominę sankciją nuo 6 000 ir 14 000 Eur bei ANK pakeitimo įstatymo projekto 5 straipsniu, kuriuo keičiamas ANK 252 straipsnis (naujos redakcijos ANK 252 straipsnio 12 dalis), siūloma taikyti baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo 2 700 iki 6 000 Eur.</p> <p>Šiuo metu egzistuojanti sutarčių nesudarymo tarp apmokestinamųjų padangų gamintojų ir (ar) importuotojų ir jų organizacijų ir kai kurių regionų atliekų tvarkymo centrų priežastis yra nesutarimas dėl DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų dalinio finansavimo, kuri ATĮ pakeitimo įstatymo projektu sprendžiama, nustatant, kad DGAS aikštelių eksploatacinės išlaidos, susijusios su nemokamu iš gyventojų motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų ir elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimu ir laikymu, bus finansuojamos ne gamintojų ir (ar) importuotojų lėšomis, iš vietos rinkliavos ar įmokos.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas aukščiau išdėstyta, nėra rizikos, kad sutartys nebus sudaromos. Jei įsigaliojus siūlomam naujam teisiniam reguliavimui vis dėl to bus sutarčių nesudarymo atvejų, bus ieškoma kitų priemonių šiai problemai spręsti.</p>	<p>Nesuderinta</p>
	<p>8. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 13 straipsnio 2 dalimi papildant 30² straipsnį 12 dalimi siūloma nustatyti, kad „Savivaldybės tarybos sprendimu atliekų turėtojams (fiziniais asmenimis), kompostuojantiems namų ūkiuose susidarančias biologines atliekas jų susidarymo vietoje, gali būti nustatyta mažesnė mokėtina rinkliavos ar įmokos suma.“ Jei šia nuostata siekiama įtvirtinti galimybę nustatyti</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Pagal galiojančios redakcijos ATĮ 30² straipsnio 12 dalį „Savivaldybės taryba gali teikti lengvatas atliekų turėtojams (fiziniais asmenimis) savivaldybės biudžeto sąskaita. Lengvatos atliekų turėtojams teikiamos savivaldybės tarybos nustatyta tvarka.“</p>	<p>Suderinta</p>

	<p>mažesnę rinkliavos ar įmokos sumą nei ta, kurią atliekų turėtojas privalo mokėti remiantis kitomis ATĮ nuostatomis, ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjai turėtų pagrįsti kaip ši nuostata dera su ATĮ įtvirtintu sąnaudų susigražinimo principu bei nurodyti šaltinius, kuriais bus kompensuojamas toks rinkliavos ar įmokos sumos sumažinimas.</p>	<p>Kita vertus, jeigu atliekų turėtojas vykdys namudinį kompostavimą, biologinių atliekų susikaupimo norma mažės, kas atitinkamai gali lemti ir mažesnes biologinių atliekų tvarkymo sąnaudas. Tad lengvatos finansavimas nebūtinai turi reikšti papildomų savivaldybės, taikančios lengvatą, biudžeto lėšų poreikį.</p>	
	<p>9. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 11 straipsnio 15 dalimi, kuria pakeičiama ATĮ 30 straipsnio 10 dalis, siūloma nuo 2025 m. nustatyti, kad galimybė gyventojui atiduoti buityje susidaranti elektros ir elektroninės įrangos, padangų, priskiriamų apmokestinamiesiems gaminiams, atliekas didžiųjų gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse užtikrinama rinkliavos ar įmokos lėšomis, o gamintojų ir importuotojų lėšomis užtikrinamas tik šių atliekų tvarkymas.</p> <p>Siūlomas pakeitimas laikytinas nepagrįstu importuotojų ir gamintojų atsakomybės siaurinimu. Jį įgyvendinus bus pažeistas principas „teršėjas moka“, gamintojai ir importuotojai nebus skatinami vystyti specialių gaminių atliekų surinkimo sistemų, gyventojai bus priversti kelis kartus mokėti už padangų atliekų tvarkymą, kas lems rinkliavų ir įmokų didinimą.</p> <p>Atsakydami į šią pastabą ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjai nurodo eilę nepagrįstais laikytinų argumentų siūlomam pakeitimui pateisinti.</p> <p>Pirma, nurodoma, kad DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų nemokamu priėmimu DGAS aikštelėse, finansavimas padangų gamintojų ir (ar) importuotojų lėšomis, yra nesutarimų objektas tarp kai kurių regioninių atliekų tvarkymo centrų ir padangų gamintojų ir importuotojų bei jų organizacijų, dėl kurio nėra vykdomas minėtų padangų atliekų išvežimas iš DGAS aikštelių, ko pasekoje, susidaro rizika padangų atliekų nepriėmimui iš gyventojų. Pakartotinai pažymėtina, kad toks pagrindimas laikytinas niekiniu teisinio reguliavimo pokyčio argumentu, įvertinant tai, kad atskirų pavienių teisę pažeidžiančių subjektų elgesys negali tapti argumentu teisinio reguliavimo, kuris absoliučios daugumos teisėtai veikiančių subjektų įgyvendinamas rezultatyviai, pakeitimams. Tuo labiau, kad turimomis žiniomis minėtos sutartys jau yra sudarytos su visais regioniniais atliekų tvarkymo centrais.</p> <p>Antra, nurodoma, kad padangų atliekas galima nemokamai atiduoti autoservisams ir padangų platintojams, o gyventojai būtų skatinami rinktis legaliai veikiančius autoservisus ir padangų platintojus, kurie turi prievolę nemokamai priimti padangų atliekas. Pastebėtina, kad nėra aišku kaip siūlomi pakeitimai paskatintų gyventojus atsisakyti naudotis</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Siūlomas DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų nemokamu priėmimu, finansavimas iš vietos rinkliavos dėl šių priežasčių:</p> <p>1. DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų nemokamu priėmimu DGAS aikštelėse, finansavimas padangų gamintojų ir (ar) importuotojų lėšomis, yra nesutarimų objektas tarp kai kurių regioninių atliekų tvarkymo centrų ir padangų gamintojų ir importuotojų bei jų organizacijų, dėl kurio nėra vykdomas minėtų padangų atliekų išvežimas iš DGAS aikštelių, ko pasekoje, susidaro rizika padangų atliekų nepriėmimui iš gyventojų (2024 m. kovo 22 d. duomenimis, viena iš didžiausių padangų gamintojų ir (ar) importuotojų organizacijų šiai dienai nėra sudariusi sutarties su vienu regiono atliekų tvarkymo centru. Daroma prielaida, kad 2024 m. sutarčių sudaryta daugiau nei 2023 m., reaguojant į ATĮ pakeitimo įstatymo projektu siūlomas pakeitimus, tačiau ateityje, atsisakius ATĮ pakeitimo įstatymo projektu siūlomų keitimų, vėl iškils sutarčių nesudarymo problema);</p> <p>2. padangų atliekas galima nemokamai atiduoti autoservisams ir padangų platintojams, nes jiems ATĮ 34¹⁸ straipsnio 4 dalies 1 punktą ir 34¹⁸ straipsnio 8 dalies 1 punktą nustato prievolę nemokamai priimti padangų atliekas (ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 36 straipsnio 2 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 34¹⁸ straipsnio 4 dalies 1 punktą, siūloma nustatyti, kad padangų platintojai turės nemokamai priimti padangų atliekas ne tik padangų pirkimo metu, bet ir po pirkimo, t. y. klientui pasikeitus padangas; ANK pakeitimo įstatymo projekto 5 straipsniu, kuriuo keičiamas ANK 252 straipsnis (naujos redakcijos ANK 252 straipsnio 6 dalis), siūloma nustatyti atsakomybę nuo 300 iki 850 eurų už atsisakymą priimti padangų atliekas autoservisuose, padangų platinimo vietose).</p>	<p>Nesuderinta</p>

	<p>DGAS aikštelėmis. Akivaizdu, kad gyventojai autoservisams ir padangų platintojams padangų atliekas neatiduoda ne dėl to, kad yra skatinami jas atiduoti DGAS, o dėl to, kad autoservisai ir padangų platintojai nevykdo savo įstatyminių pareigų. Akcentuotina, kad panaikinus gamintojų ir importuotojų prievolę finansuoti padangų atliekų surinkimą DGAS, neabejotinai tai virs priešinga paskata, nei tikisi ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjai – gamintojai ir importuotojai bus dar mažiau suinteresuoti užtikrinti padangų atliekų surinkimą autoservisuose bei padangų platinimo vietose.</p> <p>ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjai tapačius vienodai vertintinus argumentus nurodo grįsdami ir siūlymą atleisti elektros ir elektroninės įrangos gamintojus ir importuotojus nuo pareigos finansuoti šios įrangos atliekų surinkimą.</p> <p>Vis tik, jei ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjai dėl nesuprantamų priežasčių yra linkę panaikinti esamą, efektyvią, daugelyje regionų veikiančią sistemą, siūlytina pagal eksploatuoti netinkamų transporto priemonių analogiją nustatyti reguliavimą įpareigojantį gamintojus ir importuotojus finansuoti neigiamą vertę turinčių aukščiau minėtų atliekų tvarkymą.</p>	<p>Didėjant gyventojų sąmoningumui, daroma prielaida, kad gyventojai naudosis jiems suteiktomis teisėmis palikti padangų atliekas autoservisuose ir pas padangų platintojus;</p> <p>3. gyventojai būtų skatinami rinktis legaliai veikiančius autoservisus ir padangų platintojus, kurie turi prievolę nemokamai priimti padangų atliekas;</p> <p>4. gyventojai neturėtų būti skatinami motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų atsikratymu DGAS aikštelėse, t. y. DGAS aikštelės neturi būti pagrindiniu šių padangų atliekų surinkimo šaltiniu, o turi tarnauti kitų buityje susidarančių gaminių, kuriems netaikomas gamintojo ir importuotojo atsakomybės principas, atliekų surinkimui;</p> <p>5. bus aiškus DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų finansavimo modelis.</p> <p>6. Siūlomas nemokamai priimamų motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų surinkimo ir laikymo išlaidų finansavimo atsisakymas gamintojų ir importuotojų lėšomis nežymiai paveiks rinkliavos padidėjimą, t. y. priklausomai nuo regiono rinkliava gali padidėti nuo 0,05 iki 0,13 proc. (detalus skaičiavimas pateiktas Aiškinamajame rašte).</p> <p>Siūlomas DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su elektros ir elektroninės įrangos (toliau – EEĮ) atliekų nemokamu priėmimu, finansavimas iš vietos rinkliavos dėl šių priežasčių:</p> <p>1. šiuo metu pagal sutartis tarp regioninių atliekų tvarkymo centrų ir EEĮ gamintojų ir importuotojų organizacijų EEĮ atliekų surinkimo DGAS aikštelėse eksploatacinių išlaidų įkainis yra 0 arba 1 Eur už 1 toną EEĮ atliekų (kai tuo tarpu padangų atveju DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų įkainiai pakankamai dideli (nuo 15 iki 50 Eur už toną padangų atliekų) ir vyksta nesutarimai dėl jų dydžio, t. y. nesilaikoma vieningos DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų skaičiavimo metodikos), nes EEĮ atliekų atžvilgiu RATC parduoda EEĮ atliekas daugiausiai pasiūliusiai EEĮ gamintojų ir importuotojų organizacijai;</p> <p>2. ATĮ pakeitimo įstatymo projektu, nustačius, kad EEĮ organizacijos turės tvarkyti EEĮ atliekas, surinktas DGAS aikštelėse, proporcingai pagal užimamą rinkos dalį, yra rizika, kad, kaip ir padangų atveju, kils ginčai dėl</p>
--	---	--

		<p>DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų įkainio dydžio pagrįstumo ir nebus pasirašomos sutartys, vyks teisiniai ginčai;</p> <p>3. EEĮ atliekas galima nemokamai atiduoti platintojams, taip pat EEĮ atliekos surenkamos iš gyventojų apvažiavimo būdu (už jas net sumokant gyventojui), todėl gyventojai neturėtų būti skatinami EEĮ atliekų atsikratymu DGAS aikštelėse, t. y. DGAS aikštelės neturi būti pagrindiniu EEĮ atliekų surinkimo šaltiniu, o turi tarnauti kitų buityje susidarančių gaminių, kuriems netaikomas gamintojo ir importuotojo atsakomybės principas, atliekų surinkimui;</p> <p>4. skatinimas EEĮ atliekomis atsikratyti DGAS aikštelėse, t. y. EEĮ atliekų surinkimo DGAS aikštelėse išlaidas finansuojant EEĮ gamintojų ir importuotojų lėšomis, nemotyvuoja EEĮ gamintojų ir importuotojų organizacijų ieškoti efektyvesnių EEĮ atliekų surinkimo būdų, patogesnių gyventojams, ko pasekoje, dalis EEĮ atliekų patenka į mišrias komunalines atliekas;</p> <p>5. bus aiškus DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų finansavimo modelis.</p> <p>6. siūlomas nemokamai priimamų EEĮ atliekų surinkimo ir laikymo išlaidų finansavimo atsisakymas gamintojų ir importuotojų lėšomis nežymiai paveiks rinkliavos padidėjimą, t. y. priklausomai nuo regiono rinkliava gali padidėti nuo 0,21 iki 2,05 proc. (detalus skaičiavimas pateiktas Aiškinamajame rašte).</p>	
	<p>10. ATĮ pakeitimo projekto 2 straipsnio 20 dalimi keičiama ATĮ 2 straipsnio 58⁵ dalis, kuria siūloma nustatyti, kad į reguliuojamai veiklai priskiriamas atliekų tvarkymas savivaldybės pavedimu regioninių atliekų tvarkymo centrų valdomose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir (ar) kompostavimo aikštelėse, t. y. siūloma reguliuojamai veiklai priskirti ir atliekų surinkimą šiose aikštelėse, kuris šiuo metu reguliuojamai veiklia nepriskirtas. ATĮ pakeitimo projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad: „Priskyrus DGAS aikštelių ir (ar) kompostavimo aikštelių veiklą reguliuojamajai veiklai, bus išspręsta savivaldybių ir regioninių atliekų keliama problema dėl regioninių atliekų tvarkymo centrų valdomų DGAS aikštelių ir (ar) kompostavimo aikštelių sąnaudų priskyrimo reguliuojamajai ir nereguliuojamajai veiklai, t. y. kaip teisingai padalinti sąnaudas ir priskirti jas Tarybos nustatomi regioninei kainai ar savivaldybių skaičiuojamai rinkliavos ar įmokos daliai.“</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Dėl regioninių kainų tvirtinimo atidėjimo</p> <p>Parengti ATĮ ir Rinkliavų įstatymo pakeitimo projektai, kuriuos aplinkos ministras kaip Seimo narys galėtų registruoti Seime, siekiant ištaisyti ATĮ teisinio reguliavimo spragas dėl komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kainodaros. Planuojama artimiausiu metu užregistruoti Ministro siūlymą.</p> <p>Dėl DGAS aikštelių ir kompostavimo aikštelių</p> <p>Pakartotinai paaiškiname, kad ATĮ nuostatų sąlygotas DGAS aikštelių ir (ar) kompostavimo aikštelių veiklos sąnaudų priskyrimas VERT reguliuojamosios ir nereguliuojamosios veiklos sąnaudoms yra painus. DGAS aikštelių ir (ar) kompostavimo aikštelių veiklos</p>	<p>Suderinta</p> <p>Nesuderinta</p>

	<p>Pakartotinai atkreiptinas dėmesys, kad nurodyta „problema“ gali ir turi būti sprendžiama aiškiai nustatant sąnaudų paskirstymo taisykles įstatymų įgyvendinamaisiais teisės aktais ir negali būti įstatyminio reguliavimo keitimo pagrindu. Taip pat akcentuota, kad siūlomas pakeitimas sukels nepagrįstą pakartotinę administracinę, žmogiškųjų bei finansinių resursų reikalaujančią, našta regioniniams atliekų tvarkymo centrams, kurie jau yra atlikę regioninės kainos skaičiavimus pagal šiuo metu galiojančius reikalavimus.</p> <p>ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjai, atsižvelgdami į pateiktą pastabą, atidėjo aptariamo pakeitimo įsigaliojimą, nustatydami, kad ATĮ 2 straipsnio 58⁵ dalies nuostata įsigalioja 2024-10-01. Tačiau, jei ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjai pripažįsta, kad norint užtikrinti teisingą sąnaudų padalinimą būtina keisti įstatymą, nėra suprantama kodėl nėra atidedamas kainų reguliavimo sistemos įvedimas, leidžiant procesui, kuris anot ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjų neužtikrina teisingo sąnaudų padalinimo, vykti toliau. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjams siūlytina atsisakyti siūlomo ATĮ 2 straipsnio 58⁵ dalies pakeitimo arba, vadovaujantis pačių taikomais argumentais, atidėti kainų reguliavimo sistemos įvedimą, numatant jį po siūlomų pakeitimų įsiteisėjimo.</p>	<p>priskyrimas reguliuojamajai veiklai leis supaprastinti RATC ir savivaldybių vykdomus sąnaudų skaičiavimus, t. y. išspręs ne tik savivaldybių ir RATC keliamą problemą dėl RATC valdomų DGAS aikštelių ir (ar) kompostavimo aikštelių sąnaudų priskyrimo reguliuojamajai ir nereguliuojamajai veiklai (sąnaudų priskyrimo VERT nustatomai regioninei kainai ar savivaldybių skaičiuojamai rinkliavos ar įmokos daliai), bet ir prisidės prie DGAS aikštelių ir (ar) kompostavimo aikštelių veiklos skaidrinimo, leis užtikrinti šių aikštelių sąnaudų pagrįstumą (skaičiuojant pagrįstas sąnaudas būtų nustatomas pagrįstas rinkliavos ar įmokos dydis gyventojams).</p>	
	<p>11. Tiek derinimo pažymoje, tiek aiškinamajame rašte ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjai akcentuoja, jog pasiūlyti kainų reguliavimo pakeitimai, kuriais reguliuojamai veiklai priskiriamas atliekų surinkimas DGAS aikštelėse, prisidės prie šių aikštelių ir (ar) kompostavimo aikštelių veiklos skaidrinimo, leis užtikrinti šių aikštelių sąnaudų pagrįstumą (skaičiuojant pagrįstas sąnaudas būtų nustatomas pagrįstas rinkliavos ar įmokos dydis gyventojams). Nevertinant kiek ir ar šis lūkestis susijęs su siūlomu pakeitimu, nėra aišku kodėl siekiant tų pačių tikslų nėra atitinkamai reguliuojama visų savivaldybių įsteigtų juridinių asmenų valdomų DGAS aikštelių vykdoma atliekų tvarkymo veikla.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Aplinkos ministerijos turimais duomenimis šiuo metu veikia tokios ne RATC valdomos DGAS aikštelės: 2 DGAS aikštelės, valdomos Klaipėdos raj. savivaldybės VŠĮ „Gargždų švara“, 1 DGAS aikštelė, valdoma UAB „Utenos komunalininkas“, 1 DGAS aikštelė, valdoma Panevėžio m. savivaldybės įmonės „Panevėžio specialusis autotransportas“ (tačiau ši aikštelė tik formaliai vadinama DGAS aikštelė, kadangi pagal TIPK leidimą renka tik žaliąsias atliekas). Palyginus su RATC veiklos, kurią reguliuoja VERT, apimtimi minėtų subjektų DGAS aikštelių veikla sudaro nežymią RATC veiklos dalį, todėl manytina, kad nėra tikslinga reguliuoti tik kelių subjektų dėl palyginus nedidelės veiklos dalies. Jeigu būtų priimtas sprendimas reguliuoti 3 nurodytų juridinių asmenų valdomų DGAS aikštelių veiklą, reikėtų tikslinti regioninės kainos apskaičiavimo projektų rengimo tvarką ATĮ, VERT turėtų papildomai tikslinti Komunalinių atliekų tvarkymo regioninės kainos nustatymo metodiką taip, kad 3 juridinių asmenų valdomų 4 DGAS aikštelių veiklos sąnaudos būtų įtrauktos į RATC rengiamus regioninės kainos apskaičiavimo projektus. Vertiname, kad</p>	<p>Nevertinama, kaip pastaba. Nepateikta konkretaus pasiūlymo.</p>

	<p>savivaldybių įsteigtų 3 juridinių asmenų mažos veiklos dalies reguliavimas ir siekis įtraukti jų valdomų 4 DGAS aikštelių sąnaudas į regioninę kainą sukuria papildomą neproporcingą administracinę naštą valstybės institucijoms. Pažymime, kad su ne RATC valdomų DGAS aikštelių veikla susijusios sąnaudos pilna apimtimi bus traukiamos į savivaldybių skaičiuojamą rinkliavos dalį.</p> <p>Pradėjus pilna apimtimi įgyvendinti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kainodaros reformą, bus galima svarstyti dėl analizės apie reguliuojamų subjektų (šiuo atveju DGAS aikštelių, kurių nevaldo RATC, operatorių) rato išplėtimą atlikimo poreikį.</p>	
<p>1(MATĮ). MATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 dalimi MATĮ 7 straipsnį papildant 10 ir 11 dalimis siūloma įtvirtinti mokesčio už aplinkos teršimą tarifams taikomų indeksų nustatymo taisyklės, kurios skiriasi priklausomai nuo tarifų, kurie yra indeksuojami: MATĮ 8 priede nurodytiems tarifams indeksas nustatomas kiekvienų mokestinių metų liepos mėnesio kainas palyginus su 2023 metų liepos mėnesio kainomis, o kitiems tarifams – indeksas nustatomas kiekvienų mokestinių metų gruodžio mėnesio kainas palyginus su 2018 metų gruodžio mėnesio kainomis. Tikėtina, kad dėl redakcinės klaidos projekto lyginamajame variante pastaroji taisyklė, kaip bendroji visiems mokesčio tarifams, neišbraukta 7 straipsnio 9 dalyje.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>MATĮ 7 straipsnio 9 dalyje išbraukiamas sakiny, kad indeksas nustatomas lyginant su 2018 m. kainom:</p> <p>„9. Mokesčio už aplinkos teršimą tarifai indeksuojami ~~kiekvienais metais, pasibaigus mokestiniam laikotarpiui~~, taikant indeksavimo koeficientą, kuris nustatomas Valstybės duomenų agentūros apskaičiuotą ir Oficialiosios statistikos portale paskelbtą atitinkamų mokestinių metų vartotojų kainų indeksą dalijant iš šimto. ~~Mokestinių metų vartotojų kainų indeksas nustatomas kiekvienų mokestinių metų gruodžio mėnesio kainas palyginus su 2018 metų gruodžio mėnesio kainomis.~~ Mokesčio už aplinkos teršimą tarifai indeksuojami, kai apskaičiuotas vartotojų kainų indeksas lygus 101 arba didesnis.“</p>	<p>Suderinta</p>
<p>2(MATĮ). MATĮ pakeitimo įstatymo projekto 5 straipsnio 2 dalimi MATĮ 7 straipsnis papildomas 11 dalimi numatant, kad kiekvienais metais apskaičiuojant sąvartyno mokesčiui taikomą vartotojų kainų indeksą mokestinio laikotarpio liepos mėnesio kainos būtų lyginamos su 2023 m. liepos mėnesio kainomis. Projekto rengėjai Aiškinamajame rašte nurodo, kad šie pakeitimai inicijuojami norint, kad savivaldybės ir komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriai galėtų tiksliau prognozuoti ir apskaičiuoti būtinąsias sąnaudas, kurios įtraukiamos skaičiuojant vietinę rinkliavą ar įmoką už komunalinių atliekų tvarkymą, ir įvertinus tai, kad 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujas sąvartyno mokesčio tarifas - 50 Eur/t.</p> <p>Pritariant MATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjams, vis tik atkreiptinas dėmesys, kad siūlomi indeksavimo tvarkos pakeitimai,</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Teisės aktų galia turi būti nukreipta į ateitį, įstatymų ir kitų teisės aktų galiojimas atgal neleidžiamas (<i>lex retro non agit</i>) ir mokesčiai mokami pagal tuo metu galiojančius teisės aktus. Pažymėtina, kad Mokesčio administravimo įstatymo 3 straipsnio 3 dalis nustato, kad naujas mokestis, naujas mokesčio tarifas, mokesčio lengvata, sankcijos už mokesčių įstatymų pažeidimus arba iš esmės pakeičiantys apmokestinimo tam tikru mokesčiu tvarka ar apmokestinimo teisinio reglamentavimo bei taikymo principai, įsigalioja ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo jų paskelbimo dienos. Tai reiškia, kad naujas mokestis, mokesčio tarifas, mokesčio lengvata, sankcijos už</p>	<p>Nesuderinta</p>

<p>kuriais įnešamas aiškumas teisiniame reguliavime bei panaikinamas jo ydingumas, nepanaikina jau jo sukeltų pasekmių, kurios turi būti panaikinamos.</p> <p>Pažymėtina, kad taršos mokesčiu, nustatytu sąvartynų operatoriams, siekiama, kad būtų įgyvendintas principas – teršėjas moka. Tačiau sąvartyno operatorius dėl indeksavimo tvarkos atgal iš anksto nežino mokėtino indeksuoto sąvartyno taršos mokesčio, todėl indeksuotos sumos skirtumą moka jis, o ne teršėjas. Taigi, galiojanti, projektu keičiama, taršos mokesčio indeksavimo tvarka atgal (už praėjusius mokestinius metus) nesudaro galimybės taršos mokesčio mokėtojiui iš anksto (prieš mokestinius metus) žinoti mokėtino taršos mokesčio dydžio, nors Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs, kad įstatymų leidėjas visais atvejais, <i>inter alia</i> nustatydamas mokesčius, apmokestinimo išimtis ir lengvatas, turi paisyti <i>inter alia</i> konstitucinio teisinės valstybės principo; nustatant mokesčius, taigi ir jų objektą, apmokestinimo išimtis ir lengvatas, ypač svarbūs teisinio reguliavimo aiškumo ir apibrėžtumo, taip pat teisinio tikrumo principai (2000 m. kovo 15 d., 2013 m. gruodžio 16 d., 2016 m. gruodžio 7 d. nutarimai).</p> <p>Pastebėtina, kad, kaip ir pažymi MATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjai, įstatymų leidėjo priimtu įstatymu 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujas sąvartyno mokesčio tarifas - 50 Eur/t. Tačiau, pritaikius projektu keičiamas indeksavimo taisyklės, šis tarifas buvo indeksuotas 2023 m. gruodžio mėnesio kainas palyginus su 2018 metų gruodžio mėnesio kainomis ir buvo padidintas 20,15 Eur/t., taigi sąvartyno operatoriai dėl teisinio reguliavimo ydos turėjo sumokėti ne 50, o 75 Eur/t dydžio mokestį.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, siūlytina papildyti MATĮ pakeitimo įstatymo projektą nustatant, kad Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka turi būti grąžinama 2023 metais už nepavojingųjų atliekų sąvartynuose pašalintas atliekas, išskyrus atskirose sekcijose šalinamas asbesto atliekas, sumokėto mokesčio už aplinkos teršimą permoka, susidariusi dėl mokestinių metų vartotojų kainų indekso nustatymo 2023 m. mokestinių metų gruodžio mėnesio kainas palyginus su 2018 metų gruodžio mėnesio kainomis.</p>	<p>mokesčių įstatymų pažeidimus negalioja atgal, praėjusiems mokestiniams laikotarpiams.</p>	
--	--	--

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 188602370, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	REGIONINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRŲ PASTABŲ DĖL ĮSTATYMŲ PAKEITIMO PROJEKTŲ DERINIMO 2024 M. BALANDŽIO 19 D. POSĖDŽIO PROTOKOLAS
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-04-22 Nr. D4-81
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vilma Slavinskienė, Grupės vadovas, Atliekų politikos grupė
Sertifikatas išduotas	VILMA SLAVINSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-04-19 20:36:11 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-04-19 20:36:26 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Certifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2020-01-14 12:40:39 – 2025-01-12 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jelena Podymova, Patarėjas, Atliekų politikos grupė
Sertifikatas išduotas	JELENA PODYMOVA, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-04-22 08:34:13 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-04-22 08:34:59 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-06-13 11:09:34 – 2026-06-12 11:09:34
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.76.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2024-04-22 09:01:17)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2024-04-22 09:01:17 DBSIS